M. Turhan Tan'ın
Müessesemiz tarafından çıkarılan en son eserleri

Hurrem Sultan	150 Kr.
Viyana Dönüşü	150 »
Kadın Avcısı	100 »
Cem Sultan	75 »
Tarihî Musahabeler	75 »
Tarihte Türkler için söylenen büyük sözler	25 »

— Cumhuriyet Matbaası —

Cumhuriyet

Onyedinci yıl sayı : 5753

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul. No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı: 24299 - 24290

Cumartesi 18 Mayıs 1940

KIRK YI
Büyük Edib Halid Ziy
Uşaklıgilin beş cildlik
nefis bir eseridir.
Her kitabcıda bulunur

Büyük Alman taarruzu dün Fransaya intikal etti

Fransız ordusu seri toplanma ve ihatalarla hücumu tevkife muvaffak oldu

Müttefikler bu güne kadar 1000 Alman tayyaresi düşürdüler

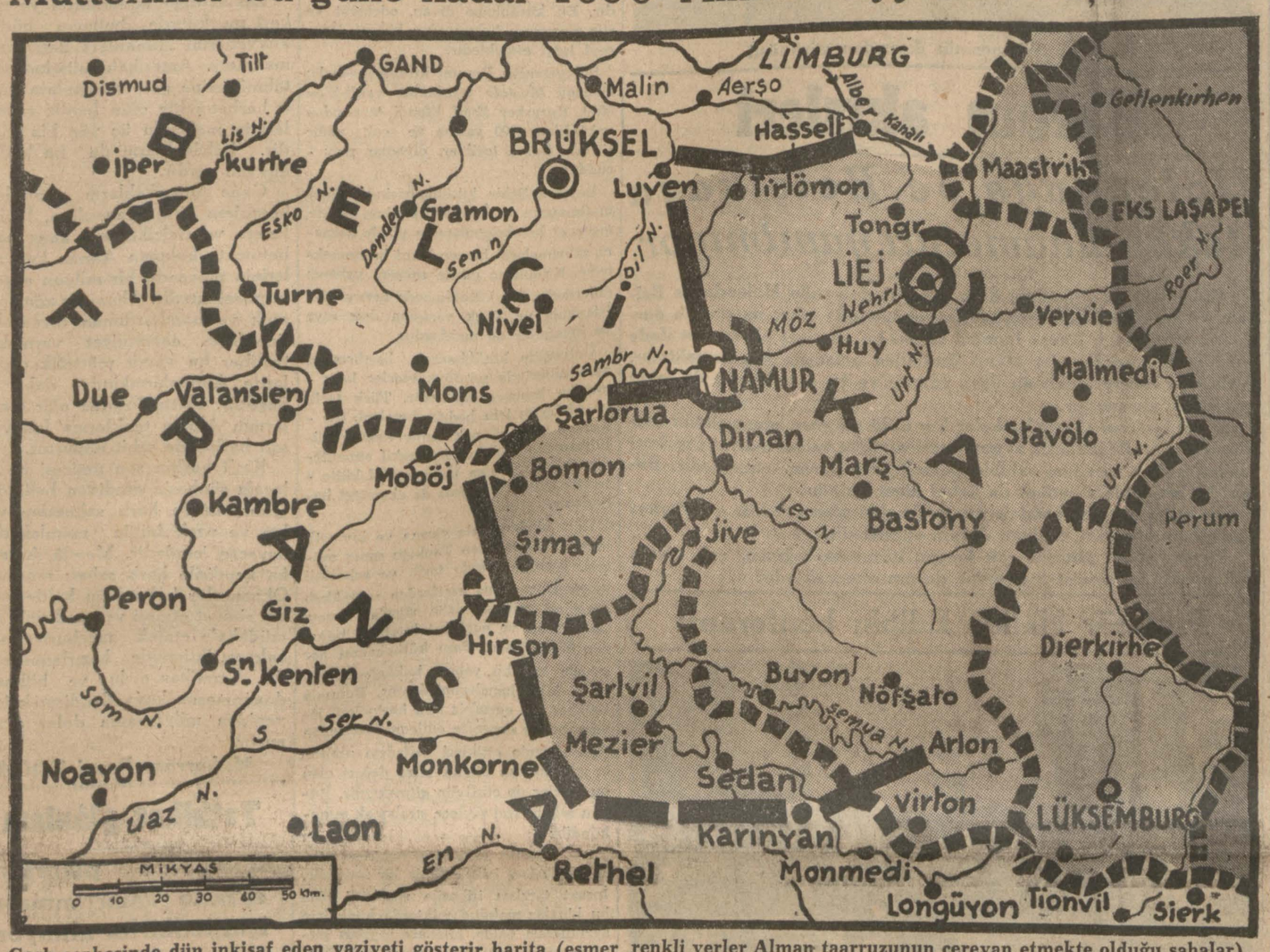

Garb cephesinde dün inkişaf eden vaziyeti gösterir harita (esmer renkli yerler Alman taarruzunun cereyan etmekte olduğu sahalar)

Nedir bu bitip Tükenmez tehdid ?

Sulh kaygısile sekiz aydır gösterilen tahammül yeter olmuştur artık diyebiliriz ve sulh kaygısile gösterilen tahammül zaaf ve korku alâmeti gibi alınarak tehdidlerin artmasına ve sulh imkânının azalmasına sebeb oluyor.

Bereket versin Bulgaristan, Yunanistan ve Türkiye hududca Almanyaya komşu değillerdir, yoksa bu memleketler dahi hergün mütemadi tehdidlerin tazyiki altında kalmış olacaklardı. Rumanya şimdiye kadar tehdidlerin türlü şekillerini gördü. Yugoslav Kral Naibi asaletmeab Prens Pol'un Berlini ziyareti münasebetile bizzat M. Hitler:

— Yugoslavya - Almanya arasındaki hudud kat'î mahiyetile ebedî şeklini almıştır.

Demiş olduğu halde bu Balkanlı memleket dahi bir müddettenberi Almanyanın binnefis ve dolayısile hergün artan ve azıtan tehdidlerine maruz bulunmaktadır. Garibdir ki daha düne kadar Belgrad anlaşmalarına müstenid İtalyan - Yugoslav dostluğunu parlak tezahürlerle tes'id eden İtalyadan dahi Yugoslavyayı endişeye düşüren bazı hareketler veya niyetler aksetmekte ve bunların sadece Almanyayı desteklemek için mi olduğu, yoksa İtalyan siyasetinin kendi icabları neticesi mi bulunduğu pek iyi anlaşılamamaktadır.

Garb cephesindeki büyük taarruz başlamadan önce Yugoslav - Alman hududunda ve Slovakyada yapıldığından bahsolunan Alman tahşidatile Yugoslavlar ve Rumenler tehdid olunmuşlardı. Bilâhare birdenbire Holanda ve Belçika istilâsı başladı. Garb demokrasilerinin telâkkisine göre Almanya Norveçten sonra cenubu şarki Avrupasında bir hareket yapmak nümayişlerile garbda başlayacağı büyük taarruzları saklamak istemiştir.

Öyle olsun veya olmasın bu gün dahi şu hakikat karşısındayız ki Almanya Balkanlara mütevecih tehdidlerinden hâlâ vazgeçmiş değildir. Alman radyosu Yugoslavyada Almanlara fena muamele yapıldığından şiddetle ve tehdid

YUNUS NADİ

[Arkası sahife 4 sütun 7 de]

Belçikanın garbında vaziyet

Verdiği müthiş zayiata rağmen taarruza devam eden Alman ordusu, Brüksele girdiğini bildiriyor

Paris 17 (Hususî) — Alman orduları dün sabah tankların ve tayyarelerin iştirakile yeniden taarruza başlamışlar. Alman kıt'aları Belçikada Louvain - Bruxelles mıntakasında, Fransada ise Sedan'ın şimalinde ve cenubunda olmak üzere üç istikamette taarruzlarda bulunmuşlardır.

İmha edilen 3 Alman motorize kıt'ası

Louvain cephesinde harbetmekte olan İngiliz kıt'aları, geniş sahalara mayin dökmek suretile bir Alman motörize kolonunu tamamen berhava etmişler, iki diğer düşman motörize kolonuna da tamamen imha derecesinde ağır zayiat verdirmişlerdir.

İngiliz kıt'aları Louvain sokaklarında el bombaları ve portatif silâhlarla Almanlara hücum etmişlerdir. Son haberlere göre, İngiliz kıt'aları düşmanı püskürtmüşlerdir.

İngilizler, ilk düşman kıt'alarının kendilerine bir yol açmağa çalıştıkları Viadükü aşmışlardır. Viadük, müstevlilerin üzerine düşmüştür. Almanlar, Louvain demiryolu istasyonunu ele geçirmeğe muvaffak olmuşlardır. Burada şiddetli sokak muharebeleri olmuş ve İngilizler, düşmana çok ağır zayiat verdirmişlerdir. Bilâhare üç mukabil hücumu müteakib İngiliz - Belçika kuvvetleri Almanları püskürtmüşlerdir.

Majino hattı yarılmadı

Paris 17 (Hususî) — Salâhiyettar askerî mehafilde bu sabah başlayan şiddetli muharebenin devam etmekte olduğunu fakat Majino hattının yarıldığına dair Alman propagandası tarafından çıkarılan haberlerin tamamen asıl-

[Arkası sahife 4 sütun 1 de]

İsviçre

Bütün müdafaa tedbirlerini tamamile ikmal etti

Bern, 17 (a.a.) — Neşredilen resmî bir tebliğde şöyle denilmektedir:

«Perşembe akşamı alınan son haberlere göre İsviçrede vaziyette bir değişiklik hâsıl olmamıştır. Bu hususta şurasını da kaydetmek lâzımdır ki kıt'alarımızın umumî seferberliği ve ordu başkumandanının beyanatı hakkında İtalyan matbuatı tarafından yapılan tefsirler İtalyanın İsviçreye karşı ittihaz ettiği dostane

[Arkası sahife 4 sütun 5 te]

Cumhuriyet altı sahife

Avrupa harbinin memleketimizde tevlid ettiği büyük sıkıntılardan biri de kâğıd buhranıdır. Sonu nereye varacağı bilinmiyen bu büyük kavganın daha ilk günlerinde İstanbul gazeteleri kendi aralarında ilk bir anlaşma merhalesi olarak 8 sahifelik hacmi esas tutmak kararını vermişlerdi. Bu hacim o zaman için azamiydi, bu gün için ise imkânsızdır. Vaziyetin fevkalâdeliği karşısında tekrar görüşmelerde bulunan İstanbul gazeteleri mümessilleri bu defa 6 sahifelik hacmi esas ittihaz etmek kararına varmışlardır. Zaten Ankarada Koordinasyon Heyetinin gösterdiği lüzum üzerine hükûmetimiz dahi bu şekilde bir kararname neşretmek üzeredir. İstanbul gazeteleri zamanın emrettiği bu zarurî hali bir an evvel kabul ederek ancak kendilerini - gene fevkalâde fedakârlıklar ihtiyarına sevkeden - bir şekle uydurmuş oluyorlar.

Müşterek karar cümlesinden olarak bu günden itibaren 6 sahife içinde çıkmaya başlayan Cumhuriyet karilerine bu hacimde dahi en mütenevvi mündericat ve bilhassa en iyi havadis vermekteki vazifesine devam edecektir.

Amerika muazzam bir donanma ve ordu yapıyor

Kongre 50,000 tayyare, 500 gemi için istenen tahsisatı derhal kabul etti

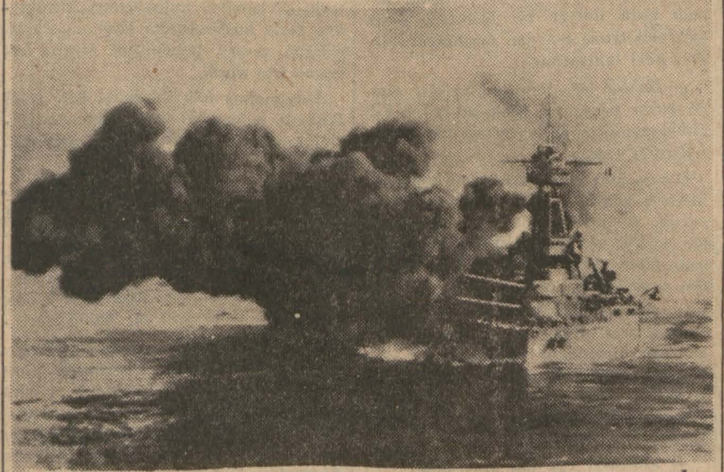

Büyük mikyasta takviye edilecek olan Amerikan donanmasından bir zirhlı atışlar yaparken

Yazısı 4 üncü sahifede

Şark ordusu takviyesi

Mısıra ikinci bir Avustralya ordusu daha ihrac edildi

İtalya, Mısırdan tebaasını çektiğini yalanlıyor

Mısırdaki Avustralya topçu kıt'aları manevrada

Londra 17 (a.a.) — Harbiye Nezareti, Avustralyalı kıtaattan ikinci bir kafilenin, Filistinde tayin edilen mıntakalara gitmek üzere Mısıra ihrac edilmeğe başlandığını haber vermektedir. Efradın maneviyatı mükemmeldir.

Dominyonlar Nazırı Lord Caldecotte, Avustralya kıt'aları kumandanına şu mesajı göndermiştir:

«Hükûmet namına size ve kumandanız altında bulunan bütün subaylarla erlere safa geldiniz der ve en halis temennilerimi sunarım.

Bu nazik devrede sizin gelişiniz, hepimize cesaret vermekte ve Avustralyanın, her yerde bizimle beraber bulunacağını ispat etmektedir.

Avustralya Başvekilinin nutku

Kanberra 17 (a.a.) — Röyter: İkinci bir Avustralya ordusunun Mısıra muvasalatını haber veren Avustralya Başvekili Monzies şöyle demiştir:

«— Askerlerimizin Mısıra muvasalatı İngiltere ile Fransaya «harb başladı» zaman sizinle idik, harbin sonuna kadar da sizinle olacağız» demenin en açık şeklidir. Hiç bir Avustralyalı, adamlarımızın çağırılacakları her yerde cesaretle ve enerji ile muharebe edecek lerinden zerre kadar şüphe edemez.»

[Arkası sahife 4 sütun 6 da

Churchill dün Parise gitti

Ziyaretin çok cesaret verici olduğu söyleniyor

Londra, 17 (Hususî) — İngiltere Başvekili Çörçil, Fransada cereyan eden muharebeye aid bulunan raporlar hakkında Fransız ricalile görüşmek üzere dün Parise gitmiş ve Reynaud, Daladier ve General Gamelin ile müzakerelerde bulunduktan sonra Londraya dönmüştür. Çörçil'in bu ziyaretinin çok cesaret verici ve faydalı olduğu bildirilmektedir.

İngiliz Kralı

Londra 17 (Hususî) — Kral Majeste Georges bu gün Harbiye Nezaretine giderek garb cephesinde cereyan eden muharebatı harita üzerinde tetkik etmiş ve bir saat kadar askerî erkânla görüşmüştür. Kral bilâhare Başvekil Çörçil'i kabul etmiştir. Bu mülâkattan sonra, Meclisi Hâs Kralın riyasetinde bir içtima akdetmiştir.

Fevkalâde varidat

Vergilere zam yapan kanun dün Mecliste kabul edildi

Ankara 17 (Telefonla) — Fevkalâde vaziyet dolayısile bazı vergilere zam yapılması ve bir kısım maddelerin de mükellefiyet mevzuuna alınması hakkında -tafsilâtını evvelce neşrettiğimiz- kanun lâyihası bu günkü Mecliste müstaceliyet kararile müzakereye konmuş ve hiç bir söz alınmadan ittifakla kabul olunmuştur.

Almanya İtalyaya mühimmat mı gönderdi?

Times gazetesinin bildirdiğine göre Brenner yolile giden tankları pek yakında kıt'alar takib edecek

Seferber edilmekte olan Yugoslav ordusundan...

Romada dün İngiltere aleyhinde gene nümayişler yapıldı

Londra 17 (a.a.) — «Times» gazetesinin müstakil bir Belgrad membaından aldığı bir habere göre Almanlar Brenner yolile İtalyaya harb malzemesi ve bilhassa tanklar göndermektedirler. Avusturyada tahşid edilen Alman kıt'aları Fransaya karşı kullanılmak üzere büyük bir ihtimalle bu malzemeyi takib edecektir.

Romada yeni nümayişler

Roma 17 (Hususî) — Romada bazı evlerin cephesine yeniden müttefiklerin aleyhinde afişler yapıştırılmıştır. Siyah çerçeve içinde olan bu afişlerde İngiliz donanmasının öldüğüne dair bazı cümleler bulunmaktaydı.

İtalya Korsikaya ve Mısıra hücum edecekmiş

Alman hududu 17 (a.a.) — Havas: Alman Hariciye Nezaretinde Mussolini'nin müdahalesine kat'î nazarile bakılmamaktadır. Hariciye Nezareti mahfillerinde hasıl olan kanaate göre Mussolini meselâ Korsika'ya veya Mısıra bir baskın gibi münhasıran İtalyan menfaatlerini alâkadar edebilecek bir gaye için harekete geçecektir.

Siyasî mahfillerde söylendiğine göre bu ilk ihtimal harb patlamadan biraz evvel yapılan Alman - İtalyan görüşmeleri esnasında derpiş edilmiştir. Aynı mahfillerde hüküm süren kanaate

[Arkası sahife 4 sütun 7 de]

Balkanlarda

Macaristan hududlara asker yığıyor; Yugoslavya fevkalâde tedbirler aldı

Peşte 17 (Hususi) — Macaristanda bu gün yedi sınıf daha silâh altına alınmıştır. Seferberlik itmam edilmek üzeredir. Silâh altına çağırılan askerlerin kısmı âzamı Yugoslav ve Rumen hududlarında tahşid edilmektedir.

Macaristandaki müttefik tebaa memleketi terkediyor

Londra 17 (Hususî) — Macaristandaki İngiliz ve Fransız tebaaları hükûmetleri tarafından memleketi terke davet edilmişlerdir. İlk grup bu akşam Peşteden hareket etmiştir.

Yugoslavyada

Londra 17 (Hususî) — Yugoslavya Başvekil muavini Maçek Yugoslavya askerî erkânile mühim bir müzakerede bulunmuştur. Yugoslavyada seferberlik ilân edileceği haber veriliyor.

Son günler zarfında Almanlar Tuna üzerinde nazarı dikkati celbedecek mahiyette askerî hazırlıklara başlamışlardır.

Evvelki gün Nazırlar tarafından yapılan mühim müzakereler dün de devam etmiştir. Akşama doğru Harbiye Nezaretinin muhtelif şubeleri erkânı bir toplantı yapmışlardır. Zannedildiğine göre bu toplantıda Alman matbuatının şimalî Yugoslavyadaki Alman ekalliyet-

[Arkası sahife 4 sütun 6 da

Tarihte Türkler ve ingilizler

Tarihî tefrika: 8 — Yazan: ZIYA ŞAKİR

İlk İngiliz murahhasları

Yalnız muahede akdile kalmamış, bir çok imtiyazlar da elde etmişlerdir

Sokollu Mehmed Paşa, ilk defa olarak Türkiye topraklarına ayak basan bu resmî İngiliz murahhaslarını bildirdi. Söylediklerini de aynen arzetti.

İngilizlerin mütevazıane ve cemilekârane sözleri, Üçüncü Muradın hoşuna gitti. İngiliz murahhaslarile derhal müzakereye girişilmesi için emir verdi.

Bu müzakere, uzun sürmedi. İki tarafın şeraiti, takarrür etti. İngiliz tüccarları, İngiliz gemileri Türkiye limanlarında serbestçe ticaret edebileceklerdi.

Üçüncü Murad, bu müsaadeyi vermekle de kalmadı. İngiliz murahhaslarının talebleri üzerine, Kraliçe Elizabet'e bir de namei hümayun yolladı. Hicretin 987 ve Milâdın 1579 senesi mart ayında Kraliçe Elizabet'e hitaben yazılmış olan bu mektubda, iki hükûmeti ve iki milleti birbirine samimî rabıtalarla bağlayacak dostane tabirler ve cümleler vardı.

Kraliçe Elizabet'in murahhasları, gerek Padişaha ve gerek Osmanlı diplomatlarına karşı çok dirayetli davranmışlar; mütekabil şartlarla birbirine bağlı bir muahede yapmaktan ziyade, Osmanlı hükûmetinden mühim imtiyazlar kazanmaya muvaffak olmuşlardı. Bu muvaffakiyet yalnız İngiliz Kraliçesi Elizabet'i memnun etmekle kalmamış; İngiltereye ağır darbeler indirmeğe hazırlanan İspanya saraylarında da büyük bir hayret uyandırmıştı.

O tarihe kadar Türkler tarafından pek az tanınmış olan İngilizler, İstanbulun yüksek makam ve mehafilinde kendilerini çarçabuk sevdirmişler; Türklere en yakın ve en dost olan devletler derecesinde imtiyazlar elde etmişlerdi.

Eski muahedelere dair elimizde bulunan vesaike nazaran, İngiltere hükûmetile akdedilen muahedeye başlıca şu maddeler ilâve edilmişti:

(İngiltere taifesi ve tüccarı ve İngiltere bayrağı ile yürüyen tüccar taifesi, deryada emtiai mütenevviaları ve gemileri ve kalyonlarile emin ve salim yürüyüp Memaliki Mahruseye gelip giden adamlarına ve esvab ve mallarına, asla kimse dahil ve tecavüz eylemeyip ve bir veçhile muzayaka ve rencide ve remide olunmayıp, kendu hallerinde ve kâr ve kisiblerinde olalar... Ve İngiltereden Memaliki Mahruseye karadan gelip ve eğer âhar vilâyetlere gider iken ve gelir iken alıkonulup rencide olunurlar ise, ol asıllar geri salıverilip rencide olunmıyalar.)

İngiltere gemileri ve kalyonları, Memaliki Mahrusede olan liman ve iskelelere gelip girdiklerinde, cemi zamanda emin ve salim yatıp ve istedikleri zamanda kalkıp gittiklerinde kimse dahil ve taarruz eylemiyeler. Ve gemilerine ve kalyonlarına fırtına muzayaka verdikte, ve sair levazım ve mühimmatlarında hazır bulunan eğer hassa gemiler halkıdır 2] ve eğer gayrilerdir, deryada ve karada cümlesi muavenet edip ve Memaliki Mahrusede liman ve iskelelerde yatıp akçelerile zad ve zevad ve zahirelerin alıp ve sulanıp ve sair kendilerine lâzım olan her ne ise aldıklarında, kimse mâni ve müzahim olmıya. Ve eğer derya, gemilerin Memaliki Mahruse sevahiline atar ise, beylerbeyiler ve kadılar ve hükkâm ve zabit olanlar ve saire, daima muavenet ve himayet edip ve karaya düşen esvab ve malları her ne ise, kendilerine teslim oluna. Ve esvabları garet olunmuş ise, dikkat ve ihtimam ile teftiş olunup, buldurulup hakları tamamile alına.)

(İngiltere Kraliçesinin tüccar ve adamları ve tercüman ve simsarları, deryadan ve karadan, Memaliki Mahruseye gelip ve gidip emin ve salim biy'ü şirâ ve ticaret edip, gelişte ve gidişte, beylerbeyiler ve kadılar ve kaptanlar ve deryada yürüyen reisler ve asker halkı ve gayriler, kendilerine ve esvab ve mallarına hiç bir veçhile dahil ve taarruz ki'l nıyalar.)

(İngiltereli ve ana tâbi olanlar, Memaliki Mahrusede mütemekkin olanlardan, eğer evli ve eğer ergen olsun, rençberlik edip, ticaret ede. Anlardan harac taleb olunmıya.)

Memaliki Mahrusede, derya yüzüne çıkan donanma ve kadirgalar ve sair gemiler, deryada İngiltere gemilerine rastgelip buluştuklarında, bir ferdi rencide etmeyip ve eğlendirmeyip ve bir nesnelerin dahi almayıp daima birbirile dostluk edip zarar ve ziyan semtine salik olmıyalar. Venedik ve Franşe ve sair Asitanei Saadet ile dostluk üzere olan Krallara verilip ahidnamei hümayun ve şurut ve mevad, İngilterelinin hakkında dahi ferman ve mukarreri inayet olmuştur.)

(Ve eğer korsan taifesi ve deryada yürüyen levend fırkası, İngilterelinin gemilerini alıp, esvab ve malları her ne ise garet ve hasaret ederlerse, ve Memaliki Mahrusede bir kimse İngilterelinin cebren ve zulmen nesnelerin alır ise, ol makuleler ele getirilmesine 3] sâyu ikdam olunup, ehli fesad her kimler olur ise olsun, gereği gibi haklarından geline.)

(İngiltereli ve İngiltere bayrağı ile yürüyen tüccar gemileri taifesi, Memaliki Mahruseye getirdikleri ve alıp götürdükleri altın ve kuruştan, resim ve gümrük taleb olunmıya. Beylerbeyiler ve kadılar ve defterdarlar ve darbhane eminleri dahi, dahil ve taarruz etmeyip, (kuruşunuzu ve altınınızı, akçe katı' ve akçeye tebdil ederiz) deyu, rencide ve remide etmiyeler.)

Muhterem okuyucularımızı sıkmamak için yalnız yukarıdaki maddelerin aynen dercile iktifa ediyoruz. Halbuki muahede, şahsî hukuka ve iki millet arasında dostluk esaslarına dair daha birçok maddeleri ihtiva etmekte, Türk topraklarına ve kara sularına giren bir İngilize, memleketin öz evlâdları kadar hak ve imtiyaz vermektedir.

***

Kraliçe Elizabet, en büyük düşmanı olan İspanyolları hayretler içinde bırakacak derecede parlak bir muvaffakiyet kazanılmasından ve bilhassa pek iltifatkârane cümlelerle yazılmış olan namei hümayundan derin bir memnuniyet hissetti. Üçüncü Murada, gayet nazikâne ve memnuniyetkârane yazılmış bir mektubla mukabele gösterdi.

Böylece teessüs eden münasebetten Üçüncü Murad da hoşlandı. Bunun temadisini kararlaştırdı. O esnada, sarayın harem dairesi için döşemelik çuha, kadınlar için elbiselik kumaşlar ve saire lâzımdı. Bunların İngiltereden tedarikini, bedesten tüccarlarından Ahmed isminde bir müteahhid üzerine aldı. Silâhtarbaşı vasıtasile Üçüncü Murada müracaat etti. Bir tavsiyename istedi.

Üçüncü Murad, Kraliçe Elizabet'e hitaben, derhal şu tavsiyenameyi verdi:

(İngiltere Kraliçesine, namei hümayun ki...

Hâssai hümayunuma müteallik ol diyarda mevcud olan metâ ve gayridan bazı levazım için, Nikola 4] nam zemmî ve Ahmed nam bazirgânımız ol canibe irsal olunmuştur.

[Arkası var]

(1) Bu maddeleri, 1275 senesinde tabedilmiş olan Muahedat mecmuasından aynen istinsah ediyoruz. Bu mecmua, hükûmet tarafından, Hariciye memurlarının malûmatını artırmak ve icab ettiği zaman (mucibince amel olunmak) için tabettirilmiştir. Fakat hayrete şayandır ki, muahedelerin akid tarihlerinin yazılmasına lüzum görülmemiştir.

(2) Beylik gemiler) ve (bahriye askeri).

(3) Derdest edilmiş.

(4) Bu adam, tüccar Ahmedin refakatine aldığı tercümandı.

Genclik bayramı provaları

Fener ve Beşiktaş stadlarında yapılacak olan genclik bayramının son provaları dün yapılmıştır. Diğer kazalar da kendi sahalarında merasim yapmak üzere program hazırlamışlardır.

Doğru değil mi ?

Bu yavrucak tahsilden mahrum kalmamalı!

Zelzele felâketzedelerinden ve Erzincan orta okulu talebesinden Abdülkadir Vurgun imzasile bir mektub aldık. Zavallı çocuk derdini şöyle yanıyor:

«Müthiş Erzincan faciasında kız kardeşimi kaybettim. Kendim de bir ay kadar hastanede kaldım. Sonra Tercanda hususî muhasebe tahsil memuru olan babamın yanına iltica ettim. Altı aydır çadır altında acınacak bir vaziyette oturmamıza rağmen halimden şikâyetçi değilim. Fakat Tercanda orta mekteb olmadığı için tahsilim yarım kaldı. Bir defa kaymakama ve 15/1/940, 3/2/940, 28/3/940 tarihlerinde olmak üzere üç defa da taahhüdlü mektublar ve istidalarla Maarif Vekâletine müracaat ederek leylî bir orta mektebe kabul edilmekliğimi rica ettimse de şu ana kadar müspet veya menfi bir cevab alamadım. Sefalet bir yandan, cehalete mahkûmiyet bir yandan. Söyleyin ben ne yapayım?»

Şu biçare vatan yavrusunun acıklı ve haklı feryadı insanın gözlerini yaşartıyor. Bu gibi felâketzedelerin mümkün olan sür'atle mekteblere yerleştirilmeleri hükûmetin zelzele mıntakasına yardım için verdiği kararların başında olduğu halde bu tahsil âşıkının derhal bir mektebe kabulüne delâlet edilecek yerde kendisine müspet veya menfi bir cevab dahi verilmemesi o işlerle alâkadar memurlardaki lâkaydî derecesini gösterir. Binaenaleyh Vekillik makamının derhal felâketzede Abdülkadiri bir mektebe yerleştirmekle kalmıyarak, diğerlerine de aynı muameleyi yapmalarına imkân bırakmamak üzere, kabahatlileri de hemen cezalandırmasını istiyoruz.

Doğru değil mi?

İtalyan mı? Alman mı?

Limanımıza gelen limonların menşei tahkik olunuyor

İtalyan bandıralı Kapo Vado vapurile limanımıza gelen 2700 sandık İtalyan limonu yeni bir mesele olmuştur.

Vapur İtalyadan gelirken yolda İngiliz kontrolu muayene etmiş ve bu limonların Alman malı olması ihtimaline binaen İstanbulda İngiliz konsolosu müsaade etmeden çıkarılmıyacağı hakkında vapur süvarisinden bir taahhüdname almış olduğundan limonlar buraya gelince İngiliz konsolosluğu emrinde mavunalara tahmil edilmiştir. Almanya limon istihsal ve ihrac eden bir memleket olmadığı ve limonların İtalya menşeli olduğu hakkında şehadetname bulunduğu halde Londradan gelecek emre intizar edilmektedir. Fakat limon beklemeğe tahammülü olmıyan bir şey olduğundan malın sahibi olan Türk ithalâtçıları Mıntaka Ticaret müdürlüğü nezdinde bu vaziyeti protesto etmişlerdir.

İngiliz konsolosluğile yapılan temasta konsolos tacirlerin hakkını teslim etmiş fakat karar salâhiyetinin Londraya aid olduğunu bildirmiştir. Bu vaziyet karşısında Mıntaka Ticaret müdürlüğü Ticaret Vekâletine müracaat etmiştir.

KISA HABERLER

* İsviçrenin Bern şehrinde toplanan beynelmilel Turing ve Otomobil kulüblerinin umumî kongresinde Türkiye Turing kulübünü temsil etmek üzere, bundan bir müddet evvel Bern'e giden Reşid Saffet Atabinen, dün şehrimize avdet etmiştir. Yirmi altı milletin iştirak ettiği Bern'deki Turing kulübleri kongresinde harb vaziyeti dolayısile ancak dokuz milletin mümessili bulunabilmiştir.

* Büyükdere kibrit fabrikasında çalışan amele Kemal, dün iş esnasında makinede toplu bir halde duran kibritlerin parlaması neticesi muhtelif yerlerinden yanmış, berayi tedavi Nişantaşı hastanesine kaldırılmıştır.

* Dün konvansiyonel ve ekspres Sirkeciye ikişer saat rötarla gelmişlerdir.

Kütübhanelerimizin perişan hali içler acısıdır!

Maziden müdevver ve milyonlar değerindeki kitablar harab oluyor

Fatih kütübhanesinin dışarıdan görünüşü

İstanbulda elyevm, Maarif Vekâletine bağlı dört tanesi umumî 12 kütübhane vardır. Hemen hemen ekserisi eski medreseler içinde bulunan bu kütübhanelerdeki kitablar evvelce hayırperver şahıslar tarafından verilmiştir.

Bunlardan Beyazıd Umumî kütübhanesinde; eşi bulunmaz yazmalar, tarihler, münşeatlar, basma kitablar büyük bir yekûn teşkil etmektedir. İstanbul, Mısır, İran ve Hind matbuatının büyük bir kısmı da mevcuddur. Miktarı, mühim bir yekûna baliğ olan ve mühimce eserleri ihtiva eden fransızca kitablardan da kıymetli bir koleksiyon bulunmaktadır.

Maarif Vekâletinin örnek olarak gösterdiği Fatih Umumî kütübhanesinde; dört bini yazma olmak üzere, on bine yakın nefis ve nadir eser bulunmaktadır. Bu kütübhane divan, edebiyat ve şiir mecmuası bakımından birinci dereceyi işgal etmektedir.

Süleymaniye Umumî kütübhanesinde; Üçüncü Mustafa tarafından vakfedilen 3000, Kazasker Esad Efendi tarafından vakfedilen 4000 yazma ve çok nadir türkce, farsça/ tarihler, divanlar mevcuddur.

Beyazıd Şehir kütübhanesinde; Türk matbuatının ve İstanbulda çıkan gazete, mecmua koleksiyonlarının yüzde doksanı, salnamelerin hemen hepsi bulunmaktadır. Kitabların yüzde sekseni yabancı dillerdedir. Bu kütübhanede ayrıca eski İstanbula ve Türk yasasına dair eşya ve kıyafetler de mahfuzdur.

Üniversite kütübhanesi; basılmış ve garb dillerinde yazılmış eserler bakımından başta gelmektedir. Türk tarih ve edebiyatı için hadsiz, hesabsız mehaz ve menabi, pek nadir eserler kütübhanenin muhtevasını teşkil etmektedir. Bundan başka Üniversite fakültelerinin ihtısas kitabları da ekseriyet halindedir.

Dört binden fazla yazma ve kıymetli eserleri ihtiva eden Topkapı saray müzesi, garb dillerinde tarih ve arkeoloji üzerinde yazılmış eserlerden mürekkeb arkeoloji müzesi, daha ziyade yazma eşsiz divan ve edebiyat kitabları bulunan Koca Ragıb Paşa kütübhanesi her sahada tetebbü. yapma imkânlarını taşıyan kütübhanelerimizdendir. Bununla beraber, bu emsalsiz ilim hazineleri, lâyıkı veçhile organize edilemediklerinden dolayı temin ettikleri istifadeyi azalttığı gibi, cidden büyük birer değeri olan bu eserler de çürüyüp gitmektedir. Bunun sebeblerini şöylece sıralamak mümkündür:

1 — Kitablar eski birer medrese içinde gelişigüzel istif edilmiş bir haldedir. İnşaat tarzları itibarile rutubetli olan bu binalar mahdud miktarda kitab için ayrıldıkları halde, bilâhare sayıları gittikçe artan kitabların terakümü dolayısile adeta birer depo vaziyetini almışlardır. Binaenaleyh, her biri eşsiz bir servet olarak gösterilen kitabların kurtarılması için Maarif Vekâletinin her şeyden evvel modern tesisatı havi olacak bina meselesini halletmesi lâzım gelmektedir.

2 — Velev ki hiç el sürülmese dahi mürur zamanla, bu eserlerin yıpranacakları ve cildlerinin eskiyecekleri tabiidir. Bu itibarla, bunların eski şekillerine uygun olarak tamir edilmeleri için tesisat vücude getirilmesi zaruridir. Bu masraf ihtiyar edilmediği takdirde, ne kadar itina edilirse edilsin muhafazaya imkân yoktur.

3 — Kütübhanelerimizde bulunan binlerce mütenevvi kitab ilmî bir şekilde tasnif edilmemiştir. Tarih sıralarına, aid oldukları şubelere ve ehemmiyetlerine göre, tasnifleri için, bu işten anlayan mütehassıslara ihtiyac vardır. Ancak, bu sayededir ki, muntazam ve istifade imkânlarını kolayca temin eden ilmî bir fihriste malik olunabilir.

Maarif Vekâletinin her türlü harici tesirlere mâni olacak bir şekilde mahfuz kitab depolarını, mütalea salon ve hususî etüd odalarını havi, hiç olmasza büyük bir şehir kütübhanesi inşası zarurî bir hal almıştır. Ancak bu binanın inşasından sonradır ki, diğer müteferri teşkilât ve tesisat vücude getirilmek suretile gaye temin edilmiş olacaktır.

Harbin akisleri

Holandaya ve Belçikaya takas muamelatı yapılmıyor

Holanda ve Belçikadaki harb vaziyeti dolayısile Holanda ve Belçika ve müstemlekeleri üzerinde ticaret işlerinde takas muamelâtı durdurulmuştur. Türk Takas Limited şirketi bu gün için bir kıymet ifade etmiyen bu memleketler takası üzerinden muamele yapmamaktadır. Buna dün İsviçre takası da ilâve edilmiş ve bu memleketle de takas muamelâtı durmuştur.

Diğer taraftan ekseri bankalar her türlü plâsman muamelâtını durdurmuşlardır. Bankalarda avans, kredi ve diğer vadeli tediyat yapılmamakta, yalnız mevduat sahiblerine tediyeler devam etmektedir. Bittabi bu meyanda mevduat da kabul olunmaktadır.

Bir kısım ihracat maddelerine verilmekte olan krediler ve Merkez Bankasının her türlü tediyatı devam etmektedir.

Piyasa, siyasî ahvalin çok karışık olmasına rağmen, çok nikbin bulunmakta ve ihracat faaliyetine devam olunmaktadır.

Profesör Halide Edibin konferansı

Profesör Halide Edib dün saat 17,30 da Eminönü Halkevinde «Roman» mevzulu bir konferans vermiştir. Profesörün konferansı, muallimler, yüksek tahsil talebeleri ve bir çok münevverler tarafından alâka ile dinlenmiştir.

İKTISAD

Tütün almağa gelenler

Bulgar tütün firmalarından birinin mümessili, piyasamızla temaslarda bulunmak üzere Sofyadan gelmiştir. Diğer taraftan iki Amerikan tütüncüsü de şehrimizde bulunmaktadır.

Altın fiatı düşüyor

Bir müddettenberi yükselmekte olan altın fiatları iki gündür düşmektedir. Altın fiatları iki günde 75 kuruş kadar düşmüştür.

Dün sikke halindeki altının fiatı 2130 - 2150 kuruştu. Külçe altının fiatı 255, altın bilezik gramının alış fiatı 245 - 250, satış fiatı 265 kuruştur. Şayanı dikkat olan cihet sikke halindeki altında görülen fiat yükselmesinin külçe ve masnu altın fiatlarında aynı şekilde görülmemesidir.

Dün altın satıcı çok olduğu halde alıcı hemen hemen yoktu. Bu halın fiatları daha düşüreceği ümid edilmektedir.

LİMANDA

Bir deniz kazası

Dün sabah Üsküdar iskelesinden hareket eden Hasanın idaresindeki sandalla Ada istikametinden gelen kuzu yüklü Mehmedin idaresindeki Coşkun motörü Kızkulesi açıklarında çarpışmıştır

Çarpışma neticesi sandal çarpalanmış, ve içinde bulunan sandalcı ile beraber Salim, Dursun ve Mustafa denize düşmüşlerdir.

Coşkun motörü tarafından kurtarılan bu dört kişi Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış ve hâdise etrafında tahkikata başlanmıştır.

Bir kaçakçı

Dün Köstenceden limanımıza gelen Rumen bandıralı Basarabya vapuru yolcuları arasında bulunan Emine adında bir kadının şüphe üzerine üstü aranmış ve beline sarılmış bir halde 2 kilo ipekli kumaş bulunmuştur.

Emine hakkında tanzim edilen evrakla birlikte bu gün Adliyeye teslim edilecektir.

Siyasî icmal

Kat'î muharebe

Garbda muharebe Alman ve Fransız gibi iki büyük milletin hayat memat boğuşması halini aldı. Yeni Avrupa harbinin mukadderatını bu muharebe tayin edecektir. Cepheler sür'atle oynamaktadır. Almanların cenubdan Fransa üzerine yüklenme hareketile beraber Fransız müdafaasının şiddeti ve mukabil taarruzların muvaffakiyeti de devam etmektedir. Almanlar Maubeuge cephesini yararak ilerlemekte olduklarını iddia ediyorlar. Fransız başkumandanlığı bütün kuvvet ve vesaitile bu taarruzu durdurmağa çalışmaktadır.

Fransa kendisinin bütün mevcudiyeti mevzuu bahsolduğunu takdir ettiğinden fevkalbeşer gayretler sarfetmektedir. Halihazırda bir buçuk milyon Fransız askeri Almanlara karşı harbetmektedir. Fransa İtalyadan emin olmadığından ve Korsikayı isteyen sesler İtalyada tekrar yükseldiğinden İtalya hududundaki kıt'aları yerinde tutmaktadır.

Lâkin diğer hududlarda ve askerî mevkilerde bulunan bütün kuvvetlerini Almanlara karşı yığmaktadır. Amerikalı müşahidlerin tahminlerine göre Almanlara karşı harbetmekte olan İngiliz askerlerinin mevcudu üç yüz bin kişidir. Belçikalıların da bu kadar kuvveti vardır.

Gene Amerikalıların yaptıkları hesablara göre Fransızlara, İngilizlere ve Belçikalılara karşı harbetmekte bulunan Alman kuvvetlerinin mevcudu bir milyon askeri geçmemektedir. Almanlar ağır top, tank ve bombardıman tayyarelerine fazla ehemmiyet vermekle beraber bu vesait müttefik ordularda Almanlarınkinden daha az değildir. Hatta Fransız ağır tanklarının Alman tanklarına faikiyeti son harblerde sabit olmuştur.

Kat'î harbin son neticesi ne olacağı şüphesiz şimdiden belli değildir. Lâkin harb sahnesine yakın ve uzak bütün memleketler heyecan icindedir. Meselâ Amerika kendisile harb sahası arasında Okyanuslar bulunduğu halde harbin sirayet etmesi ve kendisinin de müdahale ihtimalile hazırlanmaktadır. Amerikan ordu ve bilhassa donanmasını kuvvetlendirmek için yeniden milyonlarca dolar ayrılmıştır.

Muharrem Fevzi TOGAY

Tatbikat plânları

Belediyece plânların süratle hazırlanması için tedbirler alınıyor

Şehircilik mütehassısı Prost ve arkadaşları şehrin tatbikat plânlarını hazırlamaktadırlar. İmar bürosunda üç nevi plân hazırlanmaktadır. Bunlardan biri ana damarları teşkil eden 1/5000 mikyasında nazım plân, ikincisi 1/2000 eb'adında tafsilât, üçüncüsü 1/500 eb'adında tatbikat plânıdır.

Bunların en ziyade müşkülâtı mucib olanı üçüncüsüdür. Bilhassa Eminönü ve Taksim gibi sıkışık mahallerin tatbikat plânlarının hazırlanmasında güçlüklerle karşılaşılmaktadır. Maamafih bu plânların süratle hazırlanması için icab eden tertibat alınmaktadır.

Eminönü - Sultanahmed caddesi

Şehircilik mütehassısı Eminönü - Sultanahmed yolu güzergâhının tayin işini sonraya bırakmıştı. Evvelce Hasan Ecza deposunun bulunduğu arsadan geçmek ve Vakıf hanını sağda bırakarak Soğukçeşmeden Sultanahmede çıkılması düşünülmüş, fakat Nafıa Vekâleti buna itiraz etmişti. Şimdi gene aynı yoldan başlamak ve Sirkeci istikametini takib ederek Şahinpaşa otelinin yanından Ebussüud caddesinden ve Tıbbi Adlî önünden geçip Sultanahmede varmak üzere ikinci bir plân hazırlanmıştır.

Yeni ihtikâr hareketleri

Hükûmetçe bazı ihtikâr hareketleri tespit edilmiştir. Pazartesi günü Mıntaka Ticaret müdürlüğünde Valinin başkanlığında yapılacak bir toplantıda ihtikâr yapan bazı müesseseler hakkında verilecek kararlar tezekkür edilecektir.

Otobüs bir kadını yaraladı

Eyüb - Keresteciler hattında çalışan Hilminin idaresindeki 3158 plâka sayılı otobüs, dün Fener caddesinden geçerken Emine adında bir kadına çarparak muhtelif yerlerinden ağırca yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

Emine Balat Musevî hastanesine kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

Feci bir kaza

Sıhhat adında 12 yaşlarında bir çocuk, dün Etyemezde cadde ile tren hattını ayıran demir parmaklıklardan atlamak suretile oynarken parmaklıkların sivri kısmının karnına batması neticesi ağır surette yaralanmış, berayi tedavi Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Küçük hikâye

Karanlıkta bir ses

Dün, eski bir mekteb arkadaşımdan şu mektubu aldım.

«Aziz dostum,

Sana, bu satırları, yakında evleneceğimi haber vermek için yazıyorum. İki hafta evvel, zelzele mıntakasında ayakta kalmış yarısı yıkık bir evde iki üç yakın komşunun huzurunda nişanlandık. Müstakbel zevcemin kim olduğunu keşfedebilmek için nafile zihnini yormaya kalkışma. Uzaktan veya yakından tanıdığın ailelerden hiç birine mensub değil.. Şimdiye kadar muhitimizle temas etmiş insanlardan kimse ile de alâkası yok!. Aslen İstanbullu olmakla beraber seneler var ki bizim bu büyük şehrimize ayak basmamış. Fakat çok büyük bir dikkat ve itina ile büyütülmüş. Pek genc olmasa gerek. Otuz yaşında kadar görünüyor. Güzel olduğunu zannetmem. Lâkin çok şirin. Adı Hatice. Fevkalâde hassas.. Mükemmel piyano çalıyor!.

Bütün bu yazdıklarımı dikkatle okuyacak olursan, nişanlımı, şu anda sen de benim kadar tanıyorsun, demektir. Kendisinin biraz da serveti var.. Fakat bu, şimdilik sonsuz arazi ile bir yığın taş ve harabe halindedir.

Ne garibdir ki, benim böyle aynı zamanda hissî ve mantıkî bir izdivac yaparak anneciğimin ötedenberi gayei hayali olan mes'ud bir yuva kurmaklığım zelzele felâketinden mustarib ve tandaşlarımı tedavi ve teselli etmek için buralara gelmekliğimle nasib olacakmış! Anneciğime de ayrı bir mektub yazdım. Kimbilir nekadar memnun olmuştur. Uzun senelerdir, züppe olmıyan saf ve temiz bir aile kızile evlenmemi ister dururdu. Şu anda yanaklarından sevinc gözyaşları aktığını görür gibi oluyorum.

Asıl mevzudan biraz uzaklaştım galiba. Nasıl oldu da Hatice ile izdivaca karar verdim. Senin en ziyade merak ettiğin nokta, şüphesiz bu..

Bak dinle.. Son zamanlara kadar İstanbuldan uzun bir müddet için ayrılmadığımı biliyorsun. Fakat zelzele sahasındaki zavallıların tıbbî bir ihtimama olan ihtiyaclarını biraz düşünmekliğim bana doğru «Kızılay» a giderek oralardaki hizmetlerden birine talib olmak arzu ve cesaretini verdi. Yıkılmış şehir ve kasabalarımızın bir çoğunda altı hafta canla başla çalıştım. Nihayet «Reşadiye» de, yerleştik. Çünkü burası aşağı yukarı merkezî bir vaziyetteydi. Herhangi bir taraftan istenilecek imdadı vaktinde yetiştirebilmemiz imkânı vardı. Heyetimize riyaset eden başhekim ciddî ve temiz kalbli bir adam. Yalnız kendisinde her söze, her fikre itiraz etmek hastalığı var.

Ağzınızı açmadan lâkırdıyı boğazınıza tıkıyor:

— Pardon ama beyim!

Diye derhal aksi bir mütalea ortaya atıyor. Diğer arkadaşım fazla sakin. Onunla vazifemize aid şeylerden maada hiç bir mevzuda musahabeye girişmek kabil değil. Onun için aşağı yukarı yapayalnız bir vaziyetteydim. Akşamları, umumî mutfağın aşçısına cebimizden yaptırdığımız yemeği yeryemez üçümüz de birbirimizden ayrılıyorduk. Ben fazla soğuk olmadığı geceler kasabanın dışına doğru küçük gezintiler yaparak hava alıyor ve zihnimi dinlendiriyordum.

Bir gece on bire doğru sığındığımız ahşab kulübeye dönerken köşenin başındaki bir tarafı çökmüş, ancak yarısı ayakta kalmış kerpiç evden gelen bir piyano sesi duydum. Tabii nekadar hayret ettiğimi tahmin edersin. Dinledim. Tuşların üstünde dolaşan meçhul eller, Dedenin bir bestesini, bu asrî musiki altında nekadar mükemmel tekrar etmek kabilse, o derece muvaffakiyetle canlandırıyordu. Şaşkınlığım büsbütün arttı. Duvara dirseğimi dayadım. Sağ bacağımı bükerek sol bacağımın önüne koydum. Kendimden geçmek üzereydim. Nağme değişti. Yanık bir ses Arif Beyin meşhur bir şarkısını terennüme başladı. Bu ses o karanlıkta ve yalnızlıkta bana piyanonun tatlı ahenginden fazla tesir etti.

Musikinin alaturkasını da alafrangasını da çok severim. Fakat her ikisini de uzun zaman dinlemeğe tahammülüm yoktur. Öyleyken piyano durunca, yanık ses kesilinceye kadar oradaki kaldım. Sonsuz bir heyecan içerisinde büsbütün başka bir adam olarak yatağıma girdim.

Ertesi gün ilk işim gidip doğru o yarım evin kapısını çalmak oldu. Ne söyleyeceğimi, ne istiyeceğimi zihnimde kararlaştırmamıştım. Bereket versin, kapıyı açan ihtiyar bir hizmetçi kadın şaşırmaklığıma meydan bırakmadı. Meğer, beni tanıyormuş:

— Doktor bey, dedi, galiba size yanlış haber vermişler.. Çok şükür ne küçükhanımın, ne de teyzesinin hiç bir rahatsızlığı yok..

Dönüp gideceğimi zanneden kadın bir müddet kımıldamadığımı görünce duraladı. O aralık tahta merdivenlerde bir terlik tıkırtısı oldu. Uzun boylu, sade fakat temiz giyinmiş genc bir kadın aşağıya iniyordu:

— Affedersiniz küçükhanım, dedim, sizi rahatsız ettim, lâkin dün akşam tesadüfen dinlediğim piyanonuz ve söylediğiniz şarkılar beni mest ve ihya etti de..

Genc kadın hüzünlü bir tebessümle sordu:

— Musikiyi çok mu seversiniz?

— Pek çok!.

Cevabını verirken muhalâga ettiğime kanidim. Fakat benliğimde hâlâ hâkim olan bir akşam evvelki coşkunluk beni böyle söylemeğe mecbur etmişti.

Genc kadın:

— Teyze!

Diye yukarıya seslendi. Yan tarafta beyaz örtülü basit bir sedirle iki sandalya, bir masanın, renkli basma perdelerin süslediği küçük bir odaya girdik. Lâkırdı lâkırdıyı açtı ve hiç bir gizli maksad gütmeden birbirimize hal tercümelerimizi anlattık. Teyze zaten dulmuş. Fakat Hatice annesile babasını o müthiş yer sarsıntısı faciasında kaybetmiş. Yegâne teselliyi piyanoda ve şarkı söylemekte buluyormuş. Musikiden fazla hoşlandığıma kani olunca istediğim zaman kendilerini ziyaret etmeme izin verdi.

Anlaşmamız için iki hafta kâfi geldi. Benimle evlenmeği arzu edip etmediğini sorduğum vakit gözleri yaşla dolmuştu.

İşte azizim, hiç ümid etmediğim halde Anadolunun bu harab fakat sevimli köşesinde kendime ebedî bir hayat arkadaşı buldum. Çok mes'udum ve bu saadetimin bütün ömrümce devam edeceğine ruhumda sarsılmaz bir kanaat var.. Sana daha tatlı bir haber vereyim. Bir ay mezuniyetle İstanbula geliyoruz. Nikâhımızı orada yapacağız. Sonra annemi de alarak dışından çöküb, viran görünen içi saadet dolu yuvamıza döneceğiz. Gündüz ben hastalarımla meşgul olurken o ev işlerini görecek. Akşamları da hayatımı musikisi ve tatlı sesile şenlendirecek!..»

Nakleden:

Ahmed Hidayet

CUMHURİYET

Nüshası 5 kuruştur.

Abone seraiti

	Türkiye için	Haric için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur.

Dikkat

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin, edilmesin iade edilmez ve ziyaından mes'uliyet kabul olunmaz.

SON HABERLER

Mecliste münakaşalar

Muallim maaşları görüşülürken tenkidler ve atışmalar oldu

Vekâletin teklifi kabul edildi

Ankara, 17 (Telefonla) — Teadül kanununa bağlı bir numaralı cetvelin Maarif Vekâletine aid kısmında değişiklik yapan kanun lâyihası bugünkü Meclis - te şiddetli müzakereleri ve münakaşaları mucib oldu. Bu sene mevkuf tutulacak olmakla beraber cetvelde 3 tane 150, 5 tane 125, ve 10 tane 100 lira maaşlı orta tahsil muallimliği de bulunuyordu. Muhtelif hatibler teklifin lehinde ve aleyhinde bulundular. Maarif Vekili Hasan Âli Yücel izahat verdi. Bu arada teklifin aleyhinde bulunan Fuad Sirmen'in sözlerine cevab verdi.

Meselâ Fuad Sirmenin meb'us olmadan evvel, genc yaşında yüksek bir maaş aldığını, fakat bir muallimin böyle bir maaşı kolaylıkla alamamakta olduğunu kaydetti.

Fuad Sirmen cevaben dedi ki:

«— Kendileri de aramıza girmeden evvel muallimdiler ve benim meb'us olmadan evvel aldığım maaşın hatta fevkinde bir maaş alırlardı. Muallimlerin ilerileme si için açılmış yollar vardır. Orta tahsil muallimi kadrosunun tespit ettiği azamî 90 lirayı aldıktan sonra liyakati, meziyeti varsa Üniversiteye profesör oluyor, Maarif Vekâleti erkânı arasına da karışarak daha yüksek maaşlar alır. Ben kanunun istihdaf ettiği teadülün bozulmamasını isteyorum.»

Emin Sazak (Eskişehir):

«— Orta mektebde fevkalâde yararlık gösteren, orada durdurulmaz, terfih, taltif edilir. Fakat müsteşar 125 alırken orta mekteb muallimine 150 lira verir miyiz? Muallimlerimiz de buna inanmazlar.»

Kâzım Nami Duru:

«— Para işlerine aklım ermez, fakat burada söylenen bazı sözler var ki muallimlik mesleki için hakikaten ağırdır. Fuad Sirmenin bir sözünü tashih edeyim: Orta mekteb muallimi Üniversiteye profesör olamaz. Onları bulunduğu kadro içinde terfih etmek mecburiyetindeyiz.»

Kâzım Nami Duru, ileri sürülen bazı mütaleaların muallimlere hakaret ma hiyetinde olacağını kaydederken bazı gürültüler oldu. Cevdet Kerim İncedayı:

— Nereden çıkarıyorsun bunları?

Diye bağırdı.

Bu sırada aralarında bir münakaşa başladı. Kâzım Nami Duru dedi ki:

«— Ben bu memleketin milliyetperver naçiz bir evlâdıyım. Hiddetlenmeyin, yanlış anlamış olabilirim. Fakat hiddetlenmeyin, cevab verin!»

Hasan Âli Yücel:

«— Bu davada şöyle veya böyle olsun diye ikinci defa kürsüye gelmiş değilim. Nasıl hükmeder, emrederseniz öyle olur. Yalnız Maarifin inkişafı bakımından kendimce ehemmiyetli bulduğum bir noktayı arzedeceğim.

Tedris bakımından maarif ilk - orta - yüksek ve meslekî tedrisat gibi şubelere ayrılıyor ve bu şubelerde şimdiye kadar bizim büyük iktısad adamlarını az yetiştirmemize en büyük saik ilk tahsilden yükseğe kadar aralarında derece farkı görmüş olmamızdır. İlk tahsilde muvaffak olur, işini görür, o mevzuda kuvvetlenirse şu zannı bâtıl vardır ki oradan ortaya geçer, buradan da yükseğe terfi eder. Halbuki bu tahsil şubeleri arasında bir silsilei meratib yoktur.»

Maarif Vekili, cetvele, baremin azamî maaşlarının bu unsurları kendi içlerinden yetişmelerine imkân vermek üzere konulduğunu söyledi. Bu beyanatı arasında Fuad Sirmenin bir sözüne cevab vererek:

«— Ben dedi, meb'us olmadan evvel aldığım maaşı muallim olarak almadım. Eğer ders vererek kalsaydım bu gün elime geçecek maaş 55 lira idi. Aranızda benim hocalarım vardır. Meb'us olmadan evvel 45 lira alırlardı. Bu gün yaşları kaçtır bilmiyorum, şurada oturuyorlar.»

Fuad Sirmen tekrar söz aldı. (Müzakere kâfidir) sesleri duyuldu.

Fuad Sirmen — Maarif Vekili iki defa şimdi verilmekte olan 90 liranın manasını anlamıyorum diye tekrar ettiği için müsaadelerile izah edeyim, dedi. Sebeb devletin ana kadrosu içinde ifa edilen vazifenin ehemmiyetile mütenasib aylık vermektir. Muallimlerin taltifi başka yollarda olabilir. Fakat ma - demki şimdi teklif edilen maaşları zaten vermiyerek bir müddet mevkuf tuta - caklardır. Israr etmelerinin sebebini anlamıyorum. Kendileri benim aldığım maaştan bahsettiler. Bu Avrupada tahsilim dolayısile 2 derece ilerilemekli - ğimdendi.

Hikmet Bayur teklifin lehinde, Feridun Fikri de aleyhinde bulundu. Salâh Yargı Feridun Fikrinin bir mütalesına cevab verdi.

Müteakiben Fuad Sirmenin bu maaşların cetvelden tayyını isteyen teklifi işarî reyde hangi tarafın daha fazla olduğu anlaşılamadığından ayağa kalkı - larak reye kondu, teklifin reddedildiği anlaşıldığından madde kabul olundu. Lâyihanın taraftarları bu neticeyi şid - detle alkışladılar.

"Galib gelmek lâzım,,

Gamlin emri yevmisinde «Bütün dünya mukadderatı, hâlen cereyan eden meydan muharebesinin neticesine bağlıdır» diyor

Paris 17 (a.a.) — Havas: Başkumandan, Millî Müdafaa Genel Kurmay başkanı, Kara orduları başkumandanı General Gamelin, kıt'alara hitaben aşa - ğıdaki emriyevmiyi isdar etmiştir:

«Vatanın mukadderatı, müttefikleri - mizin mukadderatı, dünyanın mukadderatı, halen cereyan eden meydan muharebesine abğlıdır. İngiliz askerleri, Belçika askerleri, Polonya askerleri ve yabancı gönüllüler, bizimle beraber yanımızda çarpışıyor. Bizim hava kuvvetlerimiz ve İngiliz hava kuvvetleri bütün şiddetlerile meydana atılmıştır. İlerleyemiyen her kıt'a, millî toprağın kendisine emanet edilmiş parçasını terketmektense olduğu yerde ölmelidir. Tarihimizin vahim saatlerinde her zaman olduğu gibi, bu günün parolası şudur: Galib gelmek ve yahud ölmek. Galib gelmek lâzımdır.»

Felemenk Hindistanı

Japon teklifini, Almanyadan başka bütün devletler kabul ettiler

Tokyo 17 (a.a.) — Domei ajansı bildiriyor:

Hükûmetin beyanatta bulunmağa memur mümessili, Almanya müstesna olmak üzere Avrupada bütün muharib devletlerin Felemenk Hindistanı hakkında Hariciye Nezareti tarafından 11 mayısta yapılan tebligata cevab verdiklerini bildirmiştir. Bu milletler bu adalarda statükoya dokunulmamasını temenni eden Japon beyanatını tasvib etmişlerdir.

Türk - Yugoslav ticaret müzakereleri

Belgrad 17 (a.a.) — Önümüzdeki pazartesi günü, Belgradda Türkiye ile Yugoslavya arasında ticaret müzakerelerine başlanacaktır.

Bir Belçika vapuru batırıldı

Brüksel 17 (Hususî) — Alman tayyareleri 13869 tonluk Ville de Bruges yolcu vapurunu Ostend civarında batırmışlardır. Vapurun mürettebatından 53 kişi Londraya getirilmiştir.

Cenubî Afrika sularında mavin tarlası bulundu

Londra 17 (Hususî) — Cenubî Afrika sahillerinde bir mayin tarlası bulunmuştur. Hükûmet derhal tahkikata başlamıştır.

Almanlar eski Kaysere ihtiram kıt'ası gönderdiler

Bern 17 (a.a.) — Neue Züricher Zeitung'a göre, Alman ordusunun sabık Kayser Vilhelm'in ikamet ettiği Doorn satosuna bir ihtiram kıt'ası koymuşlardır.

Norveçte harb

Müttefikler, Almanların İsveçe kaçmasına mâni olmağa çalışıyorlar

Stokholm, 17 (a.a.) — Norveç resmî tebliği, Rama mıntakasının müttefik ve Norveç kuvvetleri tarafından sıkı surette tutulmakta olduğunu bildirmektedir. Narvik mıntakasında, harekât müsaid şekilde inkişaf etmektedir.

Narvik cephesi, 17 (a.a.) — Bjervik mıntakasında kısmen muhasara edilmiş olan Narvikteki Alman kuvvetlerinin kısmı küllisi şark istikametinde dağlara çekilmişlerdir. Fransızlarla Kanadalılar mahallî yolları açmakla meşguldürler. Şimdi bu kıt'aları yalnız küçük Rombak fyordu Narvikten ayırmaktadır. Müttefikler fyord ile şehri harb gemilerinin ateşi altında bulundurmakta ve buralarını tayyarelerle bombardıman etmektedirler. Bjervkte faaliyette bulunan müttefik kıt'aları Gratan'ger'de kuvvetlerle irtibatı tesis etmişlerdir. Alman hava kuvvetleri dün bilhassa Narvik mıntakasında faaliyet göstermişlerdir. Müttefiklere karşı 18 Alman tayyaresi faaliyete geçmiştir. Diğer cihetten Stordalen vadisinde büyük bir faaliyet hüküm sürmektedir. Müttefikler burada Almanların İsveçe doğru ilerlemelerine mâni olmak istemektedirler.

Bergen'deki Alman benzin depoları imha edildi

Londra 17 (a.a.) — Amirallık dairesinin tebliği:

Donanmaya mensub İngiliz tayyareleri, salı günü, Bergen mıntakasında benzin depolarına hücum etmişlerdir. Bir kısmı bundan evvelki hücumlar esnasında takib edilmiş olan bu benzin depolarının tahrib işi bu defa tamamlanmıştır. Srubshaven'de ve Knarven'de başka benzin depoları da yanmıştır. Bütün İngiliz tayyareleri üslerine dönmüşlerdir.

Kont Ciano, Milânoda

Roma 17 (a.a.) — Kont Ciano, Cremone'de resim sergisini açmıştır. Dö - nüşte pazar günü Milâno'da bir müddet tevakkuf edecektir.

Hâdiseler arasında

Balkanlara iki türlü bakış

Balkanlara iki türlü bakış mümkün.

Biri bedbin bakış: Macaristan altı sınıf askerini silâh altına çağırdı; Yugoslavya 6 - 7 yüz bin kişiyi hududlara yığdı; İtalyada İngiltereye karşı yapılan nümayişlerin hedefi Yugoslavyaya çevrilmiş diyorlar; Bulgaristana Almanlar üşüşüyormuş; Rumanya hududunda 200 bin Sovyet askerinin beklediği de şimdiye kadar yalanlanmıyan eski bir rivayet.

Harbin Balkanlara da sirayet edeceğinden şüphesi olmıyanlar için, bu işaretlerin herbiri, altından bu gün yarın alev hortumları yükselecek birer kara duman. Neredeyse ateş kendini gösterecek. Önüne geçilemez. Çünkü sağ kanadını emniyete almak isteyen İtalya, Dalmaçyayı istilâya mecbur. Balkanlardan istediği ham maddeyi çekemiyen Almanya Rumanyaya dalacak. Macarları da, Bulgarları da kışkırtıyor ve hazırlayor.

Balkanlarda nikbin bir bakışın gördüğü kader manzarası bu değildir: Almanya garb cephesine bütün kuvvetlerini yığarken Balkanlarda niçin ikinci bir cephe açsın? Doktor Claudius Rumanyada nalacağı kadarını garanti altına aldı. Harb bundan fazlasını temin edemez, eldekini de ateşe verebilir. Hem Almanya mukavemet harbinden çıkıp taarruz harbine geçtiği için, Fransız Başvekilinin de söylediği gibi, davasını kısa bir zamanda bitirmeğe mecbur. Nihayet iki ay. Buna da stokları yetişir. İtalya için de bu harbe girmek mukadderse, tek hedefi garb cephesidir. Balkanlarda başına ikinci bir belâ açmak istemez. Almanya gibi o da tek cephe harbi yapacak. Nitekim, işte Macarlar, bu altı sınıf askeri talim için silâh altına aldıklarını temin ediyorlar; Yunanistan, müttefiklerin Selâniğe bir ihrac hareketi yapmaları ihtimaline karşı tedbir aldığı haberlerini yalanlayor; Sovyetler Birliği Balkanlarda bir nifak hareketine müsamaha etmiyeceğini sezdiriyor, filân.

Almanyanın garb cephesinde harekete geçmesi, bu taarruzu daha evvel Balkanlarda yapacağını iddia edenlerin tahmin yanlışını ortaya çıkardı. Bu günün bütün hâdiseleri, Almanyanın son zaferi garb cephesinde aradığını gösteriyor. Balkanlardan evvel bu cepheye taarruz etmesi, bizim gibi, evvelce bunun böyle olacağına kanaat getirenlere hayret vermiyor. Fakat bu taarruz başladıktan sonra, Balkanlara bakan en nikbin sol gözlerin bile biraz seğirmesi lâzım. Yugoslavyada, Macaristanda görülen hareket alelâde ihtiyat tedbirlerini aşıyor ve Balkan hududlarında kundakçı ellerin gezindiğini sezdiriyor.

Bedbinler de, nikbinler de gözlerini daha realist bir bakışa alıştırdıkları gün, büyük bir hayretin afallaştırıcı baskınına karşı gergin bir dikkatin arkasında siper almış olurlar.

PEYAMİ SAFA

İngiltereye giden Türk heyeti

Dün bir askerî kampı ve Kanadalı kıt'aları tetkik etti

Londra 17 (a.a.) — Türk meb'uslarından ve gazete direktörlerinden mürekkeb heyet, bu gün Aldersholt askerî kampını gezmiştir.

Heyet, topçu kıt'alarını ve motörlü kıt'aları görmüş ve bunlar, heyet huzurunda bazı ekzersizler yapmıştır. Heyet, bilâhare, Kanada kıt'alarını teftiş etmiştir.

Türk generallerinden meb'us Refet Bele, Gazzede kendisine karşı harbetmiş olan İngiliz albayı Clarke ile çok samimî bir görüşmede bulunmuştur.

Türk gazeteciler heyeti İskoçyaya hareket etti

Londra 17 (Hususî) — İngilterede bulunan Türk matbuat heyeti bu gün Aldersharst'taki askerî müesseseleri ziyaret ettikten sonra akşam ekspresile İskoçyaya hareket etmiştir.

İngiliz tayyareleri yanlışlıkla İsveçe bomba atmışlar

Stokholm 17 (a.a.) — Riksgraaensen mıntakasına bombalar atılmış olması dolayısile İsveç tarafından gönderilen protesto notasına verdiği cevabda İngiltere hükûmeti teessürlerini bildir - mekte ve bunun bir yanlışlık eseri olduğunu kaydettikten sonra bu gibi hâdiselerin tekerrürüne mâni olmak üzere tedbirler alındığını ilâve etmektedir.

İsveç heyeti Moskovada

Moskova 17 (a.a.) — Moskovadaki İsveç iktısad heyetine riyaset etmiş olan İsveç Levazımat Nazırı Erkssan, dün Molotof tarafından kabul edilmiştir. İsveçin Moskova elçisi mülâkatta hazır bulunmuştur.

Belediye fen heyetine verilen işler

Belediye İmar Müdürlüğüne bağlı Harita şubesinin vazifeleri meyanında imar haritalarını tanzim, arsaların çaplarını ihzar ve nümerotaj işleri vardır. Bu şubelerden çap ve nümerotaj işlerinin Belediye Fen heyetine raptı takarrür etmiştir.

Günün Mevzuları

Harb Akdenize Sirayet edecek olursa ?!..

Akdeniz ablukası İtalya için öldürücü bir darbe teşkil eder ve onu Cermenlerle Rusların esiri yapar

Akdenizin kilidi ve İngiliz donanmasının m ühim üslerinden biri olan Cebelüttarık ve filo
[Altları çizilenler büyük zırhlılardır]

Yazan:
René La Bruyère

Provence sahillerinde bir çok defalar orman yangınları seyrettim. Cenub rüzgârının tesiri altında ateşin süratle etrafa yayıldığını hayretle gördüm. Hararetin tesirile şişen çam kozalakları, hambaralar gibi havada uçuyor ve felâketin önüne geçmeğe uğraşan bahriye efradının gerilerinde yeni yangınlar çıkarıyordu. Yavaş yavaş Avrupanın her kısmını istilâ eden ve yakında belki de beş kıt'aya sirayet edecek olan bu günkü harbin bu orman yangınlarından daha iyi bir tasviri olamaz.

Bu gün Norveç fiyorları, Alman tayyarelerinin yangın çıkaran bombalarının tutuşturmuş olduğu ahşab köşklerinin alevlerini etrafa aksettiriyor. Yarın toprağı kuru, ahalisinin dimağları ateşli ve her dakika tutuşmağa müstaid olan Akdeniz sahilleri boyunda yeni bir ihtilâfın vücude getireceği enkaz üzerinde de cenub rüzgârı esecek mi?

Bir çok okuyucularım, şimdiye kadar tam bir emniyetten müstefid olmuş olduğumuz bir harekât sahasında müttefiklerin yeni bir düşamana mukavemet edebilip edemiyeceklerini sordular.

— Size cevab vereceğim, aynı zamanda sizi tatmin de edeceğim.

***

Akdenizdeki deniz kuvvetleri

Son zamanlarda yalnız filosunu inşa etmek için değil, aynı zamanda donanmasını Akdenizin tabiyevî hedeflerine intibak ettirmek için çok ciddî bir gayret sarfetmiş olan İtalyan bahriyesinin ehemmiyetini gizlemek, manasız bir şey olur. Evvelâ İtalya, 1934 senesinde otuz beş bin tonluk gemileri inşaat tezgâhlarına koyan, ilk devlet olmuştur: Littorio ve Vittorio - Veneto. Bu gemiler, tecrübelerini ikmal etmişlerdir.

Bu gemilerin muharebe edebilecek halde olduklarını doğru olarak bilememekle beraber bunların Richelieu'dan ve ayni tonajdaki ve George V. tipindeki ilk İngiliz gemilerinden evvel hattı harbe girecekleri muhakkaktır. Bundan başka İtalya, Conte di Cavour tipindeki ve 23.600 ton hacmindeki dört gemisinin hakikî surette yenibaştan tamirine girişmiştir. Tekneler 10 metre uzatılmış, motörler değiştirilmiştir. Bu sayede bu gemiler, 30 mile yakın bir sürat iktisab edeceklerdir. Gemilerin muhafaza tertibatı ıslah edilmiş ve bataryalar, 305 milimetrelik toplar yerine 320 milimetrelik toplar konarak tadil olunmuştur. Tayyare def'ine mahsus silâhlar artırılmıştır. Bu gemilerden ikisi şimdi servistedir.

— Bunlar, mühim kuvvetler değil midir?

— Filhakika İtalyanın modern ve yahud modernize edilmiş dört zırhlısı vardır. Bunların süratleri 28 veya 30 milden aşağı değildir. Başlıca silâhları 381 milimetrelik on sekiz topla 320 milimetrelik on toktur. Fakat derhal şu noktayı kaydedelim: Biz, duçar oldukları hasarlarını tamir etmiş olduklarını kabul edeceğimiz iki Gneiseau ve iki Admiral Scherr'in muhtemel hareketlerini notralize etmek üzere Şimal denizinde kâfi kuvvet bırakmakla beraber iki Richieu'nün, iki George V. in kuvvetlerimize iltihak etmelerine intizaren şimdiden Akdenizde bulunmakta olan üç Provence'mizden başka iki Dunkerque'mizi ve iki Littorio'nun topları çapında yani 380 milimetrelik toplarla mücehhez bir İngiliz zırhlı fırkasını ve yahud 406 milimetrelik toplarla mücehhez iki Nelson'u ve yahud Hood - Renow, Repulse harb kruvazörlerini Akdeniz için tefrik edebiliriz.

Filhakika müttefiklerin donanmasında iki Littorio kadar yeni hiç bir gemi bulunmıyacaktır ve bizim deniz fırkamızın sürati, İtalyan filosunun süratinin dununde olacaktır. Fakat miktar ve toplarının faikiyeti sayesinde Fransız - İngiliz filoları teknik bakımından İtalyan filosundan daima daha kuvvetlidir.

203 milimetrelik toplarla müsellâh ağır kruvazörlere gelince, bu sahada İtalyanlarla müsavi bulunmaktayız. Bu gemileri Akdenizde bulundurmamıza ve bu nevi İngiliz gemilerinden on beşini Akdeniz için ihzar etmemize hiç bir mâni yoktur.

tersane, onun kadar göreceği işe hazırlanmış değildir. Bizerte, müttefiklerin Akdenizdeki bütün mukavemetlerinin merkezi olacaktır. Bir de Fransanın Suriyede bulunduğunu ve Beyrutu, Trablusşamı elinde tutmakta olduğunu da unutmamak icab eder.

Bir de müttefik kuvvetlerin üssülharekeleri kendilerine her türlü levazımı yetiştirecek memleketlere dayanmakta olduğu halde İtalyanın zayıf noktası, tehlikeye pek ziyade maruz iki müstemlekeye malik olmasıdır.

— Bir harb zuhurunda vaziyet ne olur?

— Deniz ve hava kuvvetleri ve üssülharekelerin vaziyetleri mukayese edilecek olursa alınacak netice şudur: Muhasamatın hiç olmazsa ilk günlerinde Akdenizi ticaret yolu olarak kullanmakta son derece ihtiyatlı davranmak icab eder. Binaenaleyh, seyrisefain, muvakkaten tatil edilmese bile batileştirilmeli ve ticaret gemileri yerlerini harb gemilerine terketmeli. Maamafih müttefiklerin münakalelerini temine medar olacak diğer bir çok yolları daha vardır.

***

Akdenizde muharebe

Akdeniz ötedenberi deniz muharebelerine sahne olmuştur. Vaviyeti bu muharebelere çok müsaiddir. Bir takım yarımadalarla üç büyük havzaya ayrılmıştır. Hiçbir deniz, Akdeniz kadar deniz muhasamatına sahne olmağa elverişli değildir.

— İtalyanın harbe girmesi halinde mücadelenin neticesi ne olur?

— İtalyanın genc donanmasının Akdenizde kıymetli bir taarruz âleti olduğunu biliyoruz. Diğer taraftan İtalyan tayyarelerinin ve pilotlarının kıymetini de takdir ediyoruz. Bunun içindir ki Almanya, harbin Alplere, Akdeniz ve şarka sirayet etmesini isteyor. Bütün bunları biliyoruz, İtalyan yardımının kıymetini de inkâr etmiyoruz. Fakat kendi kuvvetimizi ve ayni zamanda İtalyanın bazı zayıf noktalarını müdrikiz. Bir kere Fransız donanması tek başına İtalyan donanmasına faik olduğu gibi İngiliz donanmasının faikiyeti ise münakaşa götürmez. Bu faikiyeti her zaman muhafaza edeceğiz. Yalnız hava kuvvetlerine hususî bir ehemmiyet atfetmemiz lâzımdır. Akdenizin ablukası, Kap yolunu ihtiyar edebilecek olan ve kara ve hava hareketleri için bütün Afrikaya sahib bulunan müttefiklere büyük bir zarar iras edemez, fakat İtalya için öldürücü bir darbe teşkil eder. Bir kere Afrikadaki imperatorluğile alâkası kesilir. Sumner Welles, Vaşingtondaki İtalyan sefirine bütün bunları izah ve ihtar etmiştir.

Bu şerait dahilinde istiklâline pek mağrur olan İtalya, Cermenlerin ve ötedenberi takbih etmekte olduğu Sovyetlerin esiri olacaktır.

René La Bruyère

Tayyareler ve deniz ve hava üsleri

— İtalya, coğrafi vaziyeti itibarile, tayyare gemileri in şasına lüzum görmemiştir. Buna mukabil deniz tayyarelerine, bilhassa deniz avcı tayyarelerine ehemmiyet vermiştir. Bir de İtalyan tayyareleri, biraz modası geçmiş olmalarına ve süratlerinin azlığına rağmen, miktar itibarile çoktur, faaldir.

— Hava ve denizaltı faaliyetlerinde üssülharekelerin ehemmiyetinden bahsetmiştiniz..

— İtalyanın coğrafi vaziyetinin, onun Akdenizi kontrol etmesine çok müsaid olduğunu gizlemeğe lüzum yoktur.

Bundan başka İtalyanın mühim üsleri vardır. Meselâ birinci derecede şimali garbide Spezzia, cenubda Napoli, Mesina, Taranto; ikinci derecede Brendizi ile Sicilyanın bütün limanları. Bir de Sardenya adası İtalyanın garb sahillerini müdafaa etmekte olduğu gibi şark sahilleri de Arnavudluğun işgalindenberi Otrante kanalile kapanmış bulunmaktadır.

— Pekâlâ, Fransızlarla İngilizler daha emniyetli mevzilere sahib değil midirler?

— Hiç şüphesiz.. Bir kere İngilizler bir taraftan Cebelüttarık ve diğer taraftan Süveyş ile Akdenizin iki medhalini kapamış bulunuyorlar. Bundan başka Malta ile Kıbrıs, İngilterenin elindedir. Malta, iddia edildiği gibi kıymetini katbetmiş değildir. Kıbrısa gelince Yakın Şarkın ileri müdafaasında işe yarayacaktır.

— Fransız üssülharekeleri nasıl?

— Fransız üssülharekeleri de Akdenizde müttefiklerin davaları için pek mühim olan üslerdir.. Evvelâ Toulon, Berre gölü ve Hyères limanı, bütün Provence sahili, sonra Korsika adası.

Bütün şimalî Afrika sahilleri de gemilerimiz için bir melcedir. Bir de elimizde Bizerte vardır. Dünyada hiçbir

Türkiye - Sovyetler

Rusya, memleketimizle ticarî münasebatını genişletmek istiyor

Sovyet ticaret mümessili vekili, mıntaka Ticaret müdürü Avni Sakmanı ziyaretle uzun müddet görüşmüştür. İki memleket ticarî münasebatının genişlemesine ve mevcud bazı müşkülâtın izalesine dair olan bu görüşmede bilhassa Sovyetlerin memleketimizden tiftik ve sair maddeler mübayaası üzerinde görüşülmüştür. Bu meyanda Sovyet ticaret mümessili Türkiyeye manifatura eşyası, pamuklu mensucat ve petrolla benzinden başka daha bazı maddeler satabileceklerini beyan etmiştir.

HEM NALINA MIHINA

Aklıma geldikçe...

Almanya, 1935 martında, Versay muahedesinin Alman askerî kuvvetlerini tahdid eden ahkâmını yırtıp sepete attı. Bu muahedeyi ona imzalatan devletler, Hitler'in bu ilk taarruzuna lâkayd ve seyirci kaldılar. Ertesi sene, 1936 martında, Almanya, Rhin gayriaskerî mıntakasına ordular gönderdi. Fransa, şöyle biraz heyecan ve gürültü ettiyse de, bu ikinci taarruzu da lâyık olduğu ehemmiyetle karşılamadı; gene gevşek davrandı. Halbuki bunlar, Almanyanın harekete geçeceğini ve Hitler'in «Kavgam» adlı kitabındaki programını tatbika başladığını gösteren ilk ihtarlardı.

Bu ikinci hâdise olduktan sonra, ben, bu âciz muharrir, 50 sene sonraki hâdiseleri gören dâhi siyasilerden olmadığım halde, gene bu sütunda yazdığım bir yazıda, hulâsatan şöyle demiştim:

«Almanya, harbe hazırlanıyor. Kendisine bu şekilde imkân ve zaman bırakılırsa, Avusturyayı ilhak edecek, Çeko-Slovakyayı ezecek, Litüanyadan Memel'i, Polonyadan Danzig'i ve 1918 e kadar Alman idaresi altında iken Versay muahedesile Lehistana verilen toprakları alacak; Danimarkaya bahşolunan araziyi, Belçikaya terkedilen Öpen ve Malmedi'yi istirdad edecek, Alsas Loren ve sömürgelerini geri isteyecektir; hatta Ukraynayı bile almağa kalkışacaktır. Evet, bu gevşeklik devam ederse, bütün bunların hepsini yapacaktır. Almanyanın müthiş olacağı anlaşılan bu intikamından kurtulmak için préventif yani koruyucu bir harb yapmaktan başka çare yoktur.»

Halbuki bu yazıyı yazmadan bir yıl önce 1935 mart ve nisanında Almanyada görüştüğüm adamların hepsi, çok ihtiyatkâr bir dille Almanyanın asla Versay muahedesinin araziye aid ahkâmını bozmak fikrinde bulunmadığını, hele Alsas - Loren'de kat'iyyen gözü olmadığını, bu iki eyaletin Almanyanın başına belâ olduğunu söylemişlerdi. Bunlar, Almanyanın askerî hazırlıklarının hep müdafaai nefis maksadile yapıldığını ilâve etmişler ve Krupp fabrikasında bize tek bir top bile göstermemişlerdi. Yalnız, Dresden'de konuştuğum bir nazi şefinin ağzını aramış, ona,

— Niçin Sovyet Rusya ile bir ittifak akdetmiyorsunuz? O zaman, Sovyetlerle beraber tâ İspanyaya kadar gidersiniz, demiştim. Bu adam, bana,

— Bir gün gelecek, o da olacak; cevabını vermişti.

Yukarıda hulâsa ettiğim yazı, o zaman, Almanları hiddetlendirmişti; o kadar ki diplomatik teşebbüslerde bulunarak bundan şikâyet bile ettiler; bize harbcûluk, istilâ emelleri, emperyalistlik isnad ediliyor; dediler.

O vakittenberi, Almanya, benim o yazımda yapacak dediğim şeylerin hepsini yaptı; hem de üstelik fazla olarak Danimarkayı, Norveçi ve Holandayı da çiğnedi. Fırsat bulursa, daha birçok işgaller, istilâlar ve ilhaklar da yapacaktır.

Bütün bu Alman hamleleri vukua geldikçe, her defasında, o yazım dolayısile Almanyanın gösterdiği resmî hiddeti ve yaptığı protestoyu hatırlayor; gülünecek bir şey değil ama; kendimi tutamıyarak içimden gülüyorum. Anlaşılan, o zaman bamtellerine basmışım!..

Yüksek Sıhhat Şûrası toplandı

Ankara 17 (a.a.) — Yüksek Sıhhat Şûrası 16 mayıs 1940 perşembe günü Sıhhat ve İçtimaî muavenet Vekili Dr. Hulûsi Alataşın reisliğinde ve azadan Prf. Âkıl Muhtar Özden, Prf. Dr. Mazhar Osman Uzman, Prf. Dr. Neşet Ömer İrdelp, Dr. Refik Güran, Dr. Saim Ali Dilemre, General Dr. Mazlûm Boysan, operatör Murad Cankat, Dr. Hasan Başkam ile Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti Müsteşarı ve Hıfzıssıhha ve İçtimaî Muavenet daireleri reislerinden mürekkeb olarak kanunî içtimaını akdetmiştir. Sıhhat Vekili Dr. Hulûsi Alataş celseyi açarken azadan yakında vefat eden Bilecik meb'usu Prof. Dr. Besim Ömer Akalının hatırasını taziz etmiş ve badehu ruznamenin müzakeresine geçilmiştir. Bu toplantıda adlî, idarî ve fennî bazı meseleler müzakere edilecektir.

Menşe şehadetnamesinden muaf tutulan eşya

Ankara 17 (Telefonla) — Kıymeti 500 lirayı geçmiyen ve isimleri Ticaret Vekâletince tespit edilecek hudud memleketlerine sevkedilen ve yahut bu memleketlerden ithal edilen eşyanın menşe şahadetnamesi almaktan veya ibraz etmekten muaf tutulması takarrür etti.

Çay ekilecek vilâyet ve kazalarımız

Ankara 17 (Telefonla) — Çay kanununun Çoruh Vilâyetinin Hopa, Trabzon vilâyetinin Sürmene ve Of kazalarında ve Rize vilâyetinin tamamında tatbiki hükûmetçe takarrür etti.

Büyük taarruz Fransız topraklarında

[Baş tarafı 1 inci sahifede]

sız olduğunu temin ediyorlar. Bu münasebetle Majino hattının Sedan'ın cenubunda kâin Montmedy'nin cenubundan geçmekte olduğu tasrih edilmektedir.

Fransız mahfilleri bu günkü Möz muharebesini geçen Umumî Harbdeki Verdun muharebesine kıyas etmektedirler. Möz muharebesi de günlerce ve hatta haftalarca bazan bir tarafın bazan da öbür tarafın lehine dönerek devam edebilir.

Seri neticeler beklenemez ve bir müddet vaziyet hakkında sarih bir fikir hasıl etmek imkânı hasıl olmaması muhtemeldir.

Bu arada, Londrada kaydedildiğine göre, en inanılmıyacak şayialar çıkacaktır ve bunlara hiç bir suretle inanmamalıdır.

Londranın salâhiyettar mahfilleri, Belçikada askerî vaziyet çok nazik olmakla beraber tam itimadla mütalea edilebileceği kanaatindedirler.

Şu son günler zarfında alınan malûmat İngiliz tayyarelerinin makineleri makinelerle, adamları adamlarla karşılaştırılınca düşman hava kuvvetlerine kat'î ve hatta nihayetsiz surette faik olduklarını göstermiştir.

Diğer cihetten, Londranın salâhiyettar mahfillerine gelen haberlere göre, Pariste umumiyet itibarile vaziyet çarşamba gününden iyi telâkki edilmektedir.

Almanlar ağır zayiat veriyorlar

Namurdan Sedan'a kadar olan bölgedeki müttefik kuvvetleri toplanmış ve takviye edilmiş bir halde her şeye hazır bulunuyorlar. Almanların bir hareket harbi ihdası için yaptıkları teşebbüs kendilerine ağıra mal olmuştur. Parça parça olmuş yığın halinde tanklar, müttefiklerin Almanlara verdiği cevabın ne kadar tesirli olduğunu göstermektedir. Havalarda harb şafakla beraber başlayor ve ancak gün batarken nihayet buluyor. Kütle halinde İngiliz muharebe tayyareleri Möz vadisinde düşman mevzilerini ve hareket halindeki Alman kıt'alarını yaylım ateşinden geçirmiştir. İnfilâk eden düşman köprüleri havalarda uçmuştur. Yollar tıkanmıştır. Harekât esnasında 35 Alman tayyaresi düşürülmüştür. Alman pilotları mütlecileri merhametsiz bir surette iz'aca devam ediyorlar. Her adımda sığınacak bir yer arayan kadın, çocuk ve ihtiyarlardan mürekkeb gruplar, Almanlar tarafından nefes almadan bombardıman edilmektedir.

Almanlar 1000 tayyare kaybettiler

Londra, 17 (Hususî) — Hava Nezareti Garb cephesinde taarruzun başladığı gündenberi Almanların 1000 tayyare kaybettiklerini bildirmektedir. Müttefiklerin zayiatı Alman zayiatına nazaran üçte bir nispetindedir.

Alman askerî hedefleri bombalandı

Londra, 17 (a.a.) — Hava Nezareti İngiliz tayyarelerinin dün gece Almanyada askerî hedefleri tekrar muvaffakiyetle bombardıman ettiklerini bildirmektedir.

Belçika hükûmeti Ostend'de

Brüksel, 17 (Hususî) — Belçika hükûmeti bugün Brükselden Ostend limanına taşınmıştır. Liege kaleleri mukavemete şiddetle devam ediyorlar. Millî müdafaa nazırı General Denis bugün beyanatta bulunarak «vaziyet emniyet vericidir» demiştir.

Hastaneleri de bombaladılar

Paris, 17 (a.a.) — «Havas» Akşam gazeteleri, Chalans - Sur - Marne doğumevine ve gureba hastanesine, Alman tayyarelerinden atılan yangın bombalarının düşmüş olduğunu bildirmektedir. Wittury - François'da da Alman tayyarelerinin bombardımanı neticesinde küçük kasabanın bir mahallesi harab olmuştur.

Dünkü harblere dair «Havas» ın tafsilâtı

Paris 17 (a.a.) — Havas, Fransız akşam tebliğinden sonra, saat 23,45 te askerî harekât hakkında aşağıdaki malûmatı neşretmiştir:

Alman saldırışı, yedi gün evvelki saldırış değildir. Bu sabah Almanlar tarafından yapılan üç hücumun ancak bir tanesi, mutad şiddetini göstermiştir. Diğer iki hücum, çok şiddetli çarpışmalara sebebiyet vermiş olmakla beraber sonuna kadar götürülmemiştir. Almanlar, sabah şafakla beraber, hava kuvvetlerinin müzaheretile tank kütlelerini ileri sürmüşlerdir. Gediği doldurmakla muvazzaf Fransız cüzütamları, geceye kadar devam eden çok şiddetli çarpışmalar yapmaktadır. Neticeler, ancak yarın öğrenilecektir. Şimdiden öğrenilmiştir ki, ilerlemeğe mâni olmakla muvazzaf Fransız kıt'aları bir ihrac yapabilmişler ve daha iyi şerait altında harbe girmişlerdir. Almanların diğer iki hücumundan birisi, Diyle ırmağı üzerinde İngiliz hattına karşı yapılmıştır. Dyle ırmağı, Brükselin şarkında geniş bir kavis çizmekte, Louvain ve Malines'den geçtikten sonra, Anvers civarında Escaut nehrine dökülmektedir. Almanların diğer iki hücumundan ötekisi de Sedanın cenub bölgesinde vukua gelmiştir. Burada, hücumlar, eski hücumların şiddetini iktisab etmemiştir. Alman istilâ kıt'aları, muhakkak ki bir derece yorulmuşlardır. Diğer taraftan şurası da muhakkaktır ki, bilhassa kütle halinde ezcümle Sedan önünde Möz'ü zorlamak teşebbüsleri esnasında, Alman kıt'aları mühim zayiata duçar olmuşlardır. Modern harekât harbinde insan zayiatını ifrata götürmemelidir. Bütün taktik sanati, insanları, düşmanın otomatik silâhlarının ve muharebe meydanı üzerinde efradı kırmak vazifesi gören hava kuvvetlerinin ateşinden masun bulundurmaktadır. Fransız ve müttefik kıt'alara gelince, tedafüî bir mevzie konmuş olan bu kıt'alar, araziden daha iyi istifade edebilmişlerdir.

Hudud mıntakasında, Fransız askerleri, evvelden ihzar edilmiş olan ve otomatik silâhlar için beton tahaffuzgâhları ihtiva eden sahra mevzilerinden istifade eylemişlerdir. En büyük fedakârlıklar bahasına en seri bir neticeye varmak ister gözüken hasım tarafından bütün şiddetile verilen muharebeye ansızın girmiş olmalarına rağmen, Fransız kıt'aları, en mükemmel soğukkanlılıkla, sükûnla ve disiplinle vaziyete karşı koymuşlar ve karşı koymakta bulunmuşlardır.

Resmî harb tebliğleri

Fransız karargâhı bildiriyor :

Paris 17 (a.a.) — Havas ajansı saat 14 te harekâta dair aşağıdaki malûmatı vermiştir:

Dün gündüz müttefikler Möz'ün batı bölgesinde Alman zırhlı kıt'alarının nüfuzu üzerine lüzum hasıl olan toplanma hareketleri yapmışlardır. Evvelki gün burada müttefik ve Alman zırhlı kıt'aları Möz'ün geçid yerlerinde şiddetli muharebeler esnasında birbirlerine girmişlerdi.

Bundan başka teşekkül eden cebin yeni kıtaat yağdırmak suretile kapatılmasına çalışılmıştır. Bu kapatma hareketi mükemmel şartlar içinde cereyan etmiştir.

Almanlar bu sabah şafakla beraber Rethel ile Sambre arasındaki bir cep dahilinde ve Sambre'in şimalinde İngiliz - Belçika kuvvetlerine karşı tekrar hücuma geçmişlerdir. Ortalarına Belçika fırkalarının da iltihak ettiği İngiliz kıt'aları Sambre ile Escaut arasında yerleşmişlerdir. Bu kıt'alar evvelki gün Louvain ve Molines bölgesinde şiddetli bir Alman hücumunu püskürtmüşlerdi. Bu sabah gene burada şiddetli hücumlar tekrar başlamıştır.

Sedan muharebesi devam etmektedir. Burada Fransız piyadesi tayyare, tank ve topçunun kuvvetli muzaheretile bütün Alman hücumlarını püskürtmüştür. Bu müdafaa harbinde bütün muharebeler şiddetli olmuştur. Bazı köyler ve bazı ormanlar bir kaç defa verilip geri alınmıştır.

Paris 17 (a.a.) — Havas ajansı saat 16 da bildiriyor:

Fransız askerî mahfilleri dünkü harekât hakkında müsaid bir intıba hasıl ettiklerini kaydetmektedirler.

Rethel bölgesinde vaziyet nezaketini muhafaza etmekle beraber bu gibi hallerde mukabil taarruzdan evvel alınacak ilk tedbir olan mütemadi kuvvetler yağdırmak suretile açılan gediği tıkama ameliyesi iyi cereyan etmiştir.

Umumiyet itibarile vaziyet iyi stratejik şartlar altında gözükmektedir.

Paris 17 (a.a.) — Fransız akşam tebliği:

Alman hücumu, bu gün, yalnız Belçikada değil, fakat aynı zamanda Avesnes ve Vervins mıntakasında da kütlevî bir surette inkişaf etmiştir.

Düşman, bu heyeti umumiye üzerinde, ağır tank fırkalarının en büyük kısmını harbe sokmuştur. Muharebe, hakikî bir girişme mahiyetini almıştır.

Daha şarkta, düşman, Sedan ve Montmedy mıntakasında, muvaffakiyetle neticelenmiyen bir hücuma kalkmıştır.

Hava kuvvetlerimiz, İngiliz hava kuvvetlerile tam iş birliği halinde, yerdeki kıt'alara, yolların ve demiryollarının iltisak noktalarına karşı enerjik ve müessir faaliyetine devam etmektedir. Avcı hava kuvvetlerimiz, kıt'alarımıza setir vazifesini temin ederken, diğer taraftan bir çok hava çarpışmalarına girişmiştir. Bir çok düşman tayyareleri düşürülmüştür. Bugünkü şerait içinde, düşen düşman tayyarelerinin sayısını tespit etmek imkânsızdır.

İngiliz Harbiye Nezareti bildiriyor :

Londra 17 (a.a.) — İngiliz Harbiye Nezaretinin tebliği:

16 mayısı 17 mayısa vasleden gece, cephede bazı düzeltmeler icab ettiğinden, İngiliz seferi kuvvetleri, Brüksel'in garbindeki mevzilere çekilmiştir. Bu düzeltme, normal bir tarzda olmuştur. Alman tebliğinin telmih ettiği tarzda bu dölgede bir çöküntü ve yahud bir yarma kat'iyyen mevzuubahis değildir.

Belçika karargâhı bildiriyor:

Belçikada bir mahal 17 (a.a.)— Umumî karargâhın 17 mayıs öğle vakti tebliği:

Müttefik kuvvetlerle birlikte girişilen harekâtla alâkadar olarak ve bu kuvvetlerle sıkı teşriki mesai dairesinde Belçika kuvvetleri tam bir sükûn ve intizam içinde yeni mevzilerine naklet - mişlerdir.

Ordumuz, muhasamatın başındanberi cüzütamlarından bir çoğunun verdiği müteaddid ve çetin muharebelere rağmen, halelden masun bir halde bulunmakta ve yüksek maneviyatını muhafaza etmektedir.

Ostende 17 (a.a.) — 16 mayıs tarihli Belçika akşam tebliği:

Anvers'in şimalinde ve doğu - şimalinde düşman devriyeleri mevzilerimizle temasa geçmişlerdir.

Daha cenubda piyadenin bir kaç mevzii hücumu ateşlerimiz altında akim kalmıştır.

Orta Belçikada, müttefik kuvvetler tarafından işgal edilen mevziler üzerinde şiddetli muharebeler cereyan etmektedir.

Belçikada bir mahal, 17 (a.a.) — Belçika akşam tebliği: Kıt'alarımız, harekât plânındaki hareketleri metodik bir surette icra etmişlerdir. 16 mayıs öğleden sonra, bir kanalın müdafaasına iştirak eden bir avcı alayı, bu kanalı iskelelerle geçmeğe teşebbüs eden Alman cüzütamlarını büyük zayiatla geri püskürtmek suretile bilhassa yararlık göstermiştir.

Alman karargâhı bildiriyor:

Berlin 17 (a.a.) — Resmî tebliğ:

Alman hava kuvvetleri 17 mayıs sabahı erken saatlerde mühim birçok muvaffakiyetler kaydetmişlerdir.

Belçika cephesinde altı Messerchmidtten mürekkeb bir Alman hava filosu bir saat zarfında 13 İngiliz tayyaresi düşürmüştür.

Dunkerque limanında büyük çapta iki bombanın tesirile bir destroyer birkaç dakika zarfında batmıştır. Dunkerque açıklarında bulunan bir kruvazörle bir kargo bombalarla ciddî hasara uğratılmıştır.

Führer'in umumî karargâhı 17 (a.a.)— Resmî tebliğ:

Anvers ve Namur arasındaki muharebede Alman kıt'aları Dyle hattını Wavre'ın cenubunda delmiş ve Namur istihkâmlarının şimal - doğu kalesini zaptetmişlerdir.

Fransız hattı Maubeuge'ün cenubundan Sedan'ın doğu - cenubunda Carignan'a kadar 100 kilometre delinmiştir.

Dinant'ın garbında hücum arabalarımıza karşı koyan Fransız hücum arabaları püskürtülmüştür.

Alman ordu hava teşekkülleri garba doğru çekilen düşmanı her tarafta takib etmektedir.

Almanlar şimdiye kadar ikisi general olmak üzere 12 bin er ve subay esir almış ve müteaddid top zaptetmişlerdir.

Cenub cenahında kuvvetli Alman teşekkülleri de düşmanın hücumlarını püskürtmüş ve mukabil hücumlar yaparak ilerileyebilmişlerdir.

Sar cephesi üzerinde Almanlar Majino hattına karşı istikşaf faaliyetlerine devam etmişlerdir.

Fransız topçusu dün açık şehir olan Rastadt üzerine askerî hiç bir sebeb olmadığı halde ateş açmıştır. En büyük Alman bataryaları mukabele olarak Hagenau'ya ateş etmiştir.

Holandada Zeeland vilâyetindeki adaların işgaline devam edilmektedir. Tholen adası dün teslim olmuştur.

Alman tayyarelerinin 16 mayısta başlıca hedefleri Fransa ve Belçikada düşman gerisindeki münakale yolları olmuştur. Bir çok demiryolları ve şoseler tahrib edilmiş, nakliye trenleri hasara uğratılmış ve hareket halinde kıtaat kolları dağıtılmıştır.

Düşman gemilerine yapılan hücumlar esnasında Holanda - Belçika sahilinde bir kruvazör ve bir topçeker batırılmıştır. Bir nakliye vapuru ağır hasara uğrayarak karaya oturmuş ve diğer iki Fransız destroyeri hasara uğratılmıştır. Şimal denizinin ortasında su yüzünde görülen bir denizaltına bir bomba isabet ettirilmiştir. Denizaltının tahrib edilmiş olması muhtemeldir.

Narvik açıklarında bir muharebe gemisile bir hafif kruvazöre bombalar isabet etmiş ve 15 bin tonluk bir sahrınç gemisinde yangın çıkarılmıştır. Bir hava muharebesi esnasında bir düşman avcı tayyaresi düşürülmüştür.

Alman tayyareleri düşman ihrac ve toplanma hareketlerini bombalamak suretile dağcı kıt'alarımıza müdafaa hareketlerinde yardım etmiştir. Bu kıt'alar takviye almışlardır.

Düşmanın garb cephesinde dünkü zayiat yekûnu 59 tayyaredir. Bunun 30 u hava muharebeleri esnasında, 8 i de dâfi toplarımız tarafından düşürülmüştür. Diğerleri toprak üzerinde tahrib edilmiştir.

15 Alman tayyaresi geri dönmemiştir.

Berlin 17 (a.a.) — D. N. B. saat 22 de bildiriyor:

Alman Başkumandanlığının tebliği:

Louvenin cenubunda Fransız - İngiliz mevzilerinin düşmesinden sonra, Alman kıt'aları bu gün akşama doğru Brüksele girmişlerdir.

Askerî vaziyet

Son gelen haberlere göre askerî vaziyet şöyle hulâsa edilebilir:

1 — En şimalde, Holandanın Zeeland eyaletini teşkil eden adalardan Tholen Almanlara teslim olmuştur. Burası Holandanın şimalî Brabant eyaletine yapışık denilecek kadar yakın bir adadır. Adanın zaptı büyük bir ehemmiyeti haiz değildir; Anvers müdafaasını ihlâl edemez.

2 — Anvers - Malines-Louven-Namür hattındaki İngiliz - Belçika kuvvetlerine Almanlar yeniden taarruza başlamışlardır. Louven'de İngilizler, yollara döktükleri lâğımlarla üç Alman motörlü kolunu berhava etmişlerdir.

Almanların talihsiz Louven'e yaptıkları taarruzun hedefi Brükseldir. Ve dün sabah Almanların yeniden üç mıntakada ve üç istikamette başladıkları bildirilen taarruzlardan şimaldekidir.

3 — Namür ile Sedan arasında yapılan taarruzlar neticesinde Almanlar, büyük bir ceb teşkil edecek surette ilerilemişlerdir. Bu ceb Alman tebliğine ve Fransız haberlerine göre, Sambre nehrinin cenubunu takiben Fransız müstahkem mevkii Maubeuje (Moböj) e, oradan Rethel'in şimaline ve buradan da Sedan'ın doğu cenubunda Carignan'a kadar imtidad etmektedir. Fransızlar, Maubeuje'den bahsetmiyorlar. Almanlar, 100 kilometre imtidadında Fransız hattını deldik diyorlar. Bu, delme, ağlebi ihtimal, sadece motörlü kıt'alarla yapılmıştır. Almanlar, bu usulü Polonyada da tatbik etmişlerdi.

Bu ceb eğer şimal ve cenub cenahlarından sıkı bir tazyika uğrarsa, bilhassa, Sedan'dan şimale doğru cebin kaidesine çok kuvvetli bir darbe indirmek imkânı bulunursa cenubu garbiye doğru çok fazla ileri çıkmış olan Almanlar fena bir vaziyete düşebilir.

4 — Almanlar, aldıklarını iddia ettikleri 12,000 esirin nerede ve ne zaman alındığını söylemiyorlar. Bunlar, toplu bir halde mi alınmıştır; yoksa Alman taarruzunun başladığı 10 mayıs gününden beri perakende olarak mı alınmıştır? Bu küçük farkın büyük ehemmiyeti vardır.

5 — Almanların cebi, cenuba doğru genişletmek için Sedan'ın batı cenubunda Rethel'den aşağı sarkarak Reims (Rens) e doğru sarkmak istedikleri bildiriliyor. Bu takdirde Almanlar, meşhur Şlifen plânının Belçikadan Fransaya doğru çark manevrasını tatbika ve en cenubdaki kollarile cenub - cenubu şarkî istikametinde dönmeğe başlıyorlar demektir.

Harekât ehemmiyetli bir safhaya girmiştir. Alman taarruzu inkişaf etmekte ise de Almanların hareket üslerinden uzaklaştıklarını, muhtelif Fransız tevkif tabyaları ve sahra tahkimatı içine girdiklerini, buna mukabil Fransızların iyi manevra yapacak ve ihtiyatlarını daha sür'atle bir taraftan öbür tarafa nakledebilecek bir vaziyete girdiklerini unutmamak lâzımdır. Yüksek bir kumandan, yüksek bir sevk ve idare ile her an, Almanlara bir darbe indirebilir. Mesele arazi kazanmakta değil; meydan muharebesinin kat'î neticesini kazanmaktadır. Bu netice ise henüz muallâktadır ve iki taraf da onu kazanmak için bütün gayretile uğraşmaktadır.

A. D.

İtalyadaki Türklerden avdet edenler

Uzun zamandanberi, İtalyada bulunmakta olan vatandaşlarımızdan bir kısmı, dünkü Avrupa ekspresile şehrimize gelmişlerdir.

Gelen Yolcular, İtalyadaki hayat pahalılığının tahammül edilemiyecek bir derecede arttığını, ekmeğin kilosu yirmi kuruşa satıldığını, sabunun vesikaya tâbi olduğu için güçlükle temin edilebildiğini, söylemektedirler.

Dünkü trenle, Bulgaristanda bulunan bir kaç Musevî ailesi de gelmiştir. Bunlar, ilk vasıta ile Filistine gidecekler - dir.

Amerika muazzam bir donanma ve ordu yapıyor

Vaşington, 17 (a.a.) — Kongre, Ruzvelt'in istediği tahsisatı kabul etmiştir. Ordu ve Bahriye 50.000 tayyareye sahib olacak, donanma 500 cüzütamdan teşekkül edecektir. Muvazzaf ordu 280 bin, milis ordusu 300 bin kişilik olacaktır. Bir milyon askere kifayet edecek kadar malzeme ve teçhizatın hazır bulunduğu söylenmektedir.

Roosevelt'in mesajı

Vaşington, 17 (a.a.) — Cumhur Reisi Ruzvelt, kongrede söylediği mesajda ezcümle demiştir ki:

«— İnkişaflarındaki sür'atle ve uyandırdıkları nefretle, bütün milletleri yeni bir takım mülâhazalar neticesinde kendi müdafaaları esbabını düşünmek mecburiyetinde bırakan karanlık günler yaşıyoruz. Avrupadaki harb ve modern orduların zamana ve mesafeye karşı sür'atle zafer kazanmaları ihtimali Birleşik Amerikayı tehlikeye koymaktadır. Bizi tehdid eden tehlikeleri, yese düşmeden tetkik edelim: Amerikalıların, millî müdafaa husussundaki fikirlerini değiştirmeleri lüzumu aşikâr bir hakikattir. Bugün motörlü ordular, düşman arazisinde, günde 300 kilometreyi mütecaviz bir sür'atle ilerlemek imkânına maliktirler. Düşman hatları gerisine paraşütlerle yığın yığın asker indiriliyor. Tayyareler, kırların ortasına, yollara, sivil tayyare meydanlarına kıt'alar indiriyorlar. Beşinci kola mensub hainlerin nasıl faaliyet sarfettiklerini gördük. Kendi halinde seyyahlar zannedilen insanlar, düşmanın işgal ordusuna mensub bulunuyorlar. İnanılmıyacak kadar sür'atli ve öldürücü yeni tahrib vesaiti, geniş mikyasta arttı. Bunları kullananlar merhametsizdirler ve çok cür'etkârdırlar. Bunların karşısında ne kadar fazla müdafaa tertibatı alınsa azdır. Hiçbir taarruz şekli yoktur ki ihtimalden uzak ve imkânsız olsun. Amerika, müttefikleri aleyhine yapılacak olan herhangi yıldırım taarruzunu yıllan herhangi yıldırım taarruzunu karşılamağa muktedir harb malzemesine sahib olmalıyız. Müteaddid defalar şu ibret manzarasile karşılaştık: Hazırlanmamış olan ve hazırlanmak imkânını bulamıyan milletler, düşman istilâsına uğradılar. Zaptedilemez tabirile tarif edilen istihkâm artık kalmamıştır. Amerikaya tayyare ısmarlamış olan ve daha başka tayyareler satın almak isteyen yabancı milletlere, bu tayyarelerin teslimini güçleştirecek veya yavaşlatacak hiçbir tedbir alınmamasını kongreden resmen rica ederim. Bu, son derece büyük tedbirsizlik olur. Son sene zarfında, tayyare istihsalâtımız, bilhassa yabancı milletlerin siparişlerile bir misli artmıştır. Birleşik Amerikanın ordu ve bahriye için senede en az 50.000 tayyare inşa ettiğini görmek isterim. Bu ihtiyacların, gelecek üç dört sene içinde temin edilmesi tasavvur olunmuştu. Bunları şimdi temin etmeliyiz. Müdafaamız, dinamik olmalı ve istikbalin bize hazırlayabileceği vaziyet ne olursa olsun göğüs germek hususundaki azmimizi ve memleketin hayatî kuvvetlerini ifade etmelidir.»

Ruzvelt, bu celse talik edildikten sonra millî müdafaa vaziyeti icab ettirdiği takdirde kongreyi fevkalâde içtimaa çağırmakta tereddüd etmiyeceğini söylemiştir.

İsviçre

[Baş tarafı 1 inci sahifede]

tarzı harekete devam ettiğini göstermektedir. Garb cephesinde büyük bir muharebe cereyan ettiği şu saatte büyük bir teyakkuzla hareket etmek lâzım geldiği muhakkaktır. Askerî ve sivil makamat derhal vaziyetin icab ettirdiği bütün tedbirleri almışlardır. Fakat halk soğuk kanlılığını muhafaza etmek ve memleketin menfaati için sıkı bir disiplin dairesinde hareket etmekle mukavemet kuvvetimizin artmasına yardım edebilir. Bütün İsviçre vatandaşları vazifelerini yapacaklar ve mutad işlerine sükûnetle devam etmek suretile millî emniyetin takviyesine yardım edeceklerdir.»

Paraşütçülere karşı

Bern, 17 (a.a.) — İsviçre, her türlü ihtimale karşı koymağa hazırlanmıştır. Sabotajcıların faaliyetini ve paraşütçülerin memlekete sokulmak hareketini önlemek için, bütün memlekette acilen mahallî müdafaa grupları teşekkül etmektedir. Bund gazetesi, İsviçrenin Holanda istilâsından ibret dersi alması lâzım geldiğini yazıyor.

Beynelmilel banka merkezini başka yere nakletti

Bern, 17 a.a.) — Beynelmilel tediyat bankası, merkezini Bâle şehrinden Ayrd kantonunda Chateau d'Eaux'ya nakletmiştir.

Şehir otobüslerinden yarısı bozukmuş!

Belediye Fen Müdürlüğü Makine şubesi tarafından şehirde mevcud otobüslerin muayeneleri yapılmıştır. Makine şubesi bu muayeneye tevfikan halen işlemekte olan otobüslerden yarısının faaliyetten men'ini istemiştir.

Şark ordusunun hakimiyeti

[Baş tarafı 1 inci sahifede]

Müdafaa teşkilâtına gönüllü yazılıyor

Kahire 17 (a.a.) — Mısırda bu gün İngiliz vatandaşları arasından mahallî müdafaa teşkilâtında çalışmak üzere gönüllü toplanmaya başlanmıştır.

Şimdiden bir çok kişi gönüllü yazılmıştır. Sivil ve askerî sahalarda bütün ihtiyat tedbirleri alınmıştır. Havada ve denizde, karada büyük teyakkuz gösterilmektedir.

İtalya, Mısırdaki tebaasını çektiğini tekzib ediyor

Kahire 17 (a.a.) — Stefani ajansı bildiriyor:

İtalya sefareti, İtalyan konsolosluklarının Mısırda ikamet eden İtalyanları memleketi terke davet ettikleri hakkında yabancı ajans ve radyoları tarafından verilen haberleri tekzib etmiştir.

Balkanlarda

[Baş tarafı 1 inci sahifede]

leri hakkında yaptığı yeni neşriyat mevzuu bahsolmuştur.

Hükûmet, bütün yabancıların bir hafta zarfında zabıtaya müracaatle, Yugoslavyadaki ikametleri sebebini tevsik etmeleri emrini vermiştir.

Kabine mühim kararlar verdi

Belgrad 17 (a.a.) — Avala ajansı bildiriyor:

Nazırlar Meclisi, Yugoslav arazisinin bitaraflığı. hakkında bir karar almıştır. Bu kararnameye göre muhalif hareket edenler, hapis cezasına çarptırılacak ve büyük para cezalarına mahkûm edilecektir. Kararname, Yugoslav basınını, muharib taraflardan birisini tutmaktan ve Yugoslavyanın haricî münasebetlerine tesir edebilecek yanlış ve yalan haberler neşretmekten meneylemektedir.

Yugoslavyada kısmî seferberlik

Belgrad 17 (a.a.) — Harbiye Nezareti, bir çok ihtiyatların silâh altına çağırılmasının sebeblerini izah eden bir not neşretmiştir. Bu notta, Yugoslavyanın bir çok yeni silâhlar almış olduğu ve ihtiyatların bu silâhları tanıması icab ettiği bildirilmektedir.

Diğer taraftan, İtalyan hududuna yakın yerlerde bu pazar günü yapılacak olan belediye seçimi başka bir zamana tehir edilmiştir.

Rusyaya sipariş edilen kamyonlar

Londra 17 (Hususî) — Yugoslav hükûmeti ordu nakliyatında kullanılmak üzere Rusyaya mühim miktarda otobüs ve kamyonlar sipariş etmiştir.

Besarabyada nümayişler

Bükreş 17 (Hususî) — Besarabyada bu gün müteaddid vatanperverane nümayişler yapılmıştır. Nümayişçiler Besarabyanın Rumanyaya bağlılığını teyid ederek, Rumanyanın sulhperver olduğunu fakat her nevi tecavüze silâhla karşı koyacağını tebarüz ettirmişlerdir.

Yunan Başvekiline atfedilen beyanat

Atina 17 (a.a.) — Başvekil Metaksasın bir Bulgar diplomatına Bulgar talebelerini makul gördüğünü ve kendisi Bulgar olsa bu talebleri tahakkuk ettirmek üzere harbe gireceğini söylediğine dair, bazı ecnebi gazetelerde haberler intişar etmiştir.

Başvekil Metaksas, asla böyle bir mülâkat vermemiştir.

TEŞEKKÜR

Limanımızın arzettiği çok müstesna hususiyetlere rağmen, Cumhuriyet vapuru süvarisi Nuri kaptanın, minelkadim iskelemiz nakliyatı üzerinde ibraz ettiği kıymetli alâka ve teshilâtile bizlerin minnet ve şükranını tevlid etmiştir.

Bilhassa, 12/5/940 gecesi, İngiltereye gidecek ihracat mallarımızın alınmasındaki yüksek takdirlerile, bütün müşkülleri iktiham etmesi, cidden ve her takdirin fevkinde görülmüştür.

Gerek mumaileyhe, gerekse aynı hissi fedakâri ile meşbu zabitan ve mürettebatına ve bilvesile ve münhasıran da Denizyollarının buradaki mümessili Reyhan Berkere alenen teşekkürü kadirşinaslık borcu bildiğimizin, kıymetli gazetenize dercini derin saygı ile rica ederiz.

İnebolu ihracat tüccar ve komisyoncuları

MEVLİD

19 mayıs pazar günü, Erenköy istasyonu civarında Zihnipaşa camiinde ikindi namazını müteakıb, eski Defterdarlardan merhum Hayri refikası merhume Bayan Refika Çoban ruhuna ithaf edilmek üzere Mevlidi Şerif tilâvet edileceğinden arzu buyuran zevatın teşrifleri rica olunur.

ÖLÜM

Belediye müfettişlerinden merhum Rıza Keskin eşi, müteahhid Suphi Taşçının kayınvalidesi ve Ticaret müdürlüğünden Suad Keskinin annesi Nazlı Keskin dünkü cuma günü vefat etmiştir. Cenazesi bu gün saat 11,30 da Erenköyünde Etemefendi caddesi No. 131 Suphi Taşçı köşkünden kaldırılıp namazı Erenköy İstasyon camiinde kılındıktan sonra Karacaahmeddeki aile mezarlığına götürülecektir.

Nedir bu bitip Tükenmez tehdid ?

[Başmakaleden devam]

dolu bir lisanla şikâyet ediyor. Almanlara ve Alman ekalliyetlerine fena muamele yapıldığından bahseden şikâyetlerin manaları ve hedefleri hakkında bütün dünya kâfi derecede aydınlanmıştır. Çeko-Slovak hareketinin mukaddemesi bu türlü şikâyetlere istinad etmiş olduğu gibi Polonya taarruzuna dahi Alman ekalliyetlerinin orada güya uğramış oldukları zulümlerin şikâyetleri takaddüm etmişti.

İbret alınacak bir hâdise olarak Yugoslavyada dahi bir Henlein türeyerek son günlerde tıpkı Südet Henlein'ı gibi sesini yükseltmiş olduğunu gördük. Henlein'ın kim olduğunu biliyorsunuz: Çeko-Slovak parçalanmasına vesile ittihaz olunan Südet Almanlarının reisi. Nitekim Avusturya işinde de Seis İnquart isminde Avusturyalı bir reis önayaklık etmiş ve sonra Avusturya umumî valisi olmuştu.

Yugoslavyadaki Henlein son zamanlarda Alman ekalliyetini temsil hakkından istifade ettirmek isteyen bir düşünce ile âyanlığa seçilmiş olan M. Popu'dur. Bu zat dahi Alman ekalliyetlerine fena muamele yapıldığını telmih eden beyanatında bu fena muamelelerinin şiddetli ukubetler tevlid edebileceği tehdidlerini izhara kadar ileri gitmiştir. Hulâsa cenubu şarkî Avrupasına tevcih olunan tehdidler bir nihayet bulmak şöyle dursun mütemadiyen artırılıyor ve şekillerini çoğaltarak ve Almanyanın garbda gayet büyük bir ölüm dirim harbine tutuşmuş olmasına rağmen.

Fakat bu tehdidler ne zamana kadar bu şekillerde sürüp gidecek? Onların propaganda mahiyeti hiç kimsenin meçhulü olmamakla beraber meşbu bulundukları fena niyetlerde dahi kezalik hiç kimsenin şüphesi yoktur, ve nihayet bu tehdidler alâkadar memleketlerin canlarına tak diyecek haddi bulmuş ve hatta aşmıştır.

Bu güne kadar tehdide maruz bulunan memleketler birinci derecede Almanya ile derhal hemhudud olanlardır. Alman tehdidi daha ilerilere şümulünü saklamamakla beraber Almanya ile hudud birliği olmıyan bir veya iki aşırı memleketler dahi bu tehdidlerden hisselerini alıyorlar ve onların tazyiklerini kendilerinde hissediyorlar.

Rumanya ve Yugoslavya tehdid olunduğu zaman Bulgaristanın, Yunanistanın müteessir ve mustarib olmamasına imkân var mıdır? Hatta üçüncü gömlekte gelen Türkiyenin bile. Tuna havzasile Balkanları ihtiva eden cenubu şarkî Avrupası memleketlerindeki emniyet vahdeti bu suretle bir kere daha sabit olmuyor mu? Bu havali memleketlerinden herhangi birine vuku bulacak taarruzun aynen diğerlerine vuku bulmuş gibi sayılmasında yüzde yüz hakikat vardır.

Sulh kaygısile sekiz aydır gösterilen tahammül yeter olmuştur artık diyebiliriz, ve sulh kaygısile gösterilen tahammül zaaf ve korku alâmeti gibi alınarak tehdidlerin artmasına ve sulh imkânının azalmasına sebeb oluyor.

Düşman ateş olsa nihayet cirmi kadar yer yakar. Bütün Tuna havzası ve Balkanlar havalisi memleketlerinin kat'î bir tesanüdle bu tehdidlere karşı en haysiyetli vaziyetle mukabele etmeleri ve onun bütün neticelerini göze almaları artık bir zaruret olmuştur kanaatindeyiz.

YUNUS NADİ

Almanya İtalya

[Baş tarafı 1 inci sahifede]

göre Mısıra karşı harekete geçilmesi daha muhtemeldir. Çünkü muhasamat başlar başlamaz Habeşistanın imdadına koşmak lâzımdır.

Berlinin bazı diplomatik mahfillerinde Mussolini'nin oldukça mühim tekliflere mukabil bitaraflığını muhafaza etmeği kabul edeceği söylenmektedir.

Bu tekliflerin Ruzvelt vasıtasile yapılabileceğini çünkü ancak onun müdahalesini bu tekliflerin Mussolini tarafından kabulüne imkân vereceği tahmin edilmektedir.

Âyan reisi İtalyan milletinin Mussolini'nin emrine hazır olduğunu söyledi

Roma 17 (a.a.) — Bütçe hakkında izahat veren Maliye Nazırı Thaon de Revel'i dinledikten sonra âyan meclisi bu sabah bütçeyi kabul etmiştir.

Hariciye Nazırı Kont Ciano, beyanatta bulunmaktan vazgeçtiği için âyan meclisi Hariciye bütçesini ittifakla kabul etmiştir.

Âyan meclisi reisi Suardo, bunu müteakıb bir nutuk söylemiştir. Suardo, âyan meclisinin tam faşist zihniyetile mesaisini ikmal ettiğini kaydettikten sonra demiştir ki:

«— Tarihin bu büyük anında âyan azası sıralarını sıklaştırmakta ve gözlerini vatanın timsali olan Kral - İmparatora çevirmektedir. (şiddetli alkışlar) Duçe, İtalyan milleti sizin etrafınızda toplu bir halde bulunuyor. Millet, seçtiğiniz yolun İtalyanın büyük ve kuvvetli olmasını istihdaf ettiğini bildiği için emrinize hazır bulundurulacak bir enerji ve azim bloku vücude getirmiştir. Duçe, Hariciye Nezareti bütçesi hakkındaki sükûtunuzun beliğ manasını ve kıymetli mesai arkadaşınız Ciano'nun ihtiyatlı tarzı hareketini anlamışınızdır.

AŞK ve MACERA ROMANI

No. 52

İLK ve SON

YAZAN: ESAD MAHMUD KARAKURD

— Mevsimi gelmeden açılan çiçeklerin dalları üstünde kurumağa, solmağa mahkûm olduğunu sen herkesten daha iyi bilirsin Ayşe!.. Çünkü o çiçeklerin, o dalların içinde yaşayor, onlarla beraber büyüyorsun!.. Merak etme, ömür denilen şey o kadar uzun değil İnsan gözünü açıp kapayana kadar bitiyor... Senin de bir gün sevgiden, aşktan bahseden, ıstırabı, elemi anlatan şiirler ezberlemen zamanı gelecek!.. Fakat acelen ne? Ne oluyorsun? Çocukluğun da, çocuk kalmanın da kendine mahsus ne doyulmaz güzellikleri, ne bitmez tükenmez zevkleri hicranları vardır!..

Ayşe bu akşam içinden taşan, kabına sığmıyan bir takım karışık hislerin tesirile, başının döndüğünü duyuyor... İsyan etmek, haykırmak, birşeyler söylemek isteyor, susmuyor bir türlü!..

— Ben hicran çekmekten bıktım artık Mecdi Bey diyor! Büyüdüğümü hissediyorum. İçimde yeni bir şeyin kaynadığını, damarlarımda bütün vücudümü serinlendiren bir ürpermenin dolaştığını, kalbimin acı acı yandığını duyuyorum!..

— Bak bak, neler de söylüyor çapkın!.. Ben de tutmuş ona hâlâ günlerce, aptal gibi ağustosböceği ile karınca hikâyelerini okutmağa çalışıyorum.

— Ama Mecdi Bey!

— Sus bakayım! Hâlâ da söylemek isteyor!

— Fakat efendim!

— Dinlemek istemiyorum diyorum sana, sus!

Ayşenin solgun sarı yüzü birdenbire kızarıyor. Gene gözleri doluyor. Titreyen dudaklarını mahçub bir büküşle bükerek,

— Peki efendim diyor, madem istemiyorsunuz susuyorum!..

Şimdi ikisi de birbirlerile konuşmuyorlar. Ne o birşey söylüyor, ne öbürü... Yalnız adımlarını biraz daha sıklaştırıyorlar. Zeytin ağaçlarının büyük kavaklarla birleştiği köşeye doğru, hızla yürümeğe başlayorlar...

O sırada Mecdinin kendi kendine mırıldandığını işitiyoruz:

«Sıra dağlar mordu, sular kırmızı,
Suları beklerdi bir peri kızı,
Alnından öperken akşam yıldızı
Yeşil gözlerine meftundur sandım!»

Karanlıklara karışıyor, gözden kaybolup gidiyorlar...

***

Beş gün sonra...

Telefon çalıyor...

Geniş bir oda; maroken koltuklar - etajer - kül renkli perdeler - ve sağda bir paravanla ayrılan üstü cam büyük bir yazı masası...

Yazı masasının önünde bir adam var: Kıvırcık sarı saçlı, buruşuk suratlı bir adam!.. Masaya doğru iğilmiş birşeyler yazıyor...

Saat öğleden sonra ikidir...

Bulutlu bir hava...

Yağmur çiseleyor...

Masanın bir köşesinde duran telefon, insanın peşine takılıp bir türlü yakasını bırakmıyan yapışkan bir sokak dilencisi gibi, habire arsız arsız zırlayıp duruyor...

Nihayet masaya iğilmiş yazı yazan adam, buruşuk suratını bir kat daha buruşturarak telefona uzanıyor. Ahizeyi alıyor. Tembel bir hareketle kulağına doğru getiriyor:

— Alo... Alo...

—.....

— Evet Polis müdiriyeti ikinci şube müdürlüğü.

—.....

— Evet benim!

—.....

— Evet... Evet... Sesinizi biraz daha çıkarın işitmiyorum

—.....

— Hı... Hı... Evet.. Ölmüş mü?

—.....

— Hangi hastaneye kaldırdınız?

—.....

— Evet

—.....

— Demek hüviyeti meçhul kalıyor?

—.....

Peki! Şimdi cinayet masası şefi Cavid Bey derhal gelerek tahkikata vaz'ıyed edecektir. Bekleyin kendisini!.. Öğleye kadar tedarik edeceğiniz malûmat ve delilleri hazırlar, kendisine verirsiniz! Eğer yaralının hüviyeti hakkında yeni bir şey öğrenebilirseniz, derhal telefonla beni de haberdar edin!..

Kıvırcık sarı saçlı, buruşuk suratlı adamın yüzü birdenbire değişiyor. Telefonu bırakır bırakmaz zile basıyor. Kapıdan içeri giren polise, sert ve âmirane bir sesle;

— Çabuk bana cinayet masası şefi Cavid Beyi çağırın diyor!

Polis çıkıyor.

İki dakika...

(Devam edecek)

RADYO

Bu günkü program

TÜRKİYE RADYODİFÜZYON POSTALARI

Türkiye Radyosu:
Dalga uzunluğu:
1648 m. 182 Kc/s. 120 Kw.
Ankara Radyosu T. A. P.:
31,70 m. 9465 Kc/s. 20 Kw.

13,30 Program ve memleket saat ayarı, 13,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 13,50 Müzik: Fasıl heyeti, 14,30 Müzik: Riyaseticumhur Bandosu (Şef: İhsan Künçer) 15,15 - 15,30 Müzik: Melodiler (Pl.)

18,00 Program ve memleket saat ayarı, 18,05 Müzik: Bir konçerto (Pl.) 18,30 Müzik: Radyo Caz Orkestrası (Şef: İbrahim Özgür) 19,00 Konuşma (Yurd bilgisi ve sevgisi) 19,15 Müzik: Divan, koşma ve semailer. Okuyan: Atâ Sesveren. Çalanlar: Hakkı Derman, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Zühtü Bardakoğlu, 19,35 Müzik: Halk türküleri ve oyun havaları. Ahmed Gürses. 19,45 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.00 Müzik. Çalanlar: Hakkı Derman, Hasan Gür, Hamdi Tokay. I— Okuyan: Safiye Tokay. 1 — Sadeddin Kaynak - Nihavend şarkı: (Gönül nedir bilene) 2 — İbrahim - Nihavend şarkı: (Mimoza) 3 — Sadeddin Kaynak-Nihavend şarkı: (Kirpiklerinin gölgesi) 4— Refik Fersan - Nikriz şarkı: (Dün geçti bağdan bir yosma civan) II — Okuyan: Mefharet Sağnak. 1 — Halk türküsü (Neden beni yan bakışla üzersin) 2 — Halk türküsü: (Ay doğdu batmadı mı) 3 — Halk türküsü: (Tasa çaldım yoğurdu) 20,30 Konuşma. (Günün meseleleri) 20,50 Müzik: Fasıl heyeti. 21,20 Müzik: Ertuğrul Soysal tarafından akordeon soloları. 21,35 Müzik: Küçük Orkestra (Şef: Necib Aşkın) 22,30 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukud borsası (fiat) 22,50 Konuşma (ecnebi dillerde - yalnız kısa dalga postasile) 22,50 Müzik: Cazband (Pl.) (Saat 23,20 ye kadar yalnız uzun dalga postasile) 23,25 - 23,30 Yarınki program ve kapanış.

Günün Bulmacası

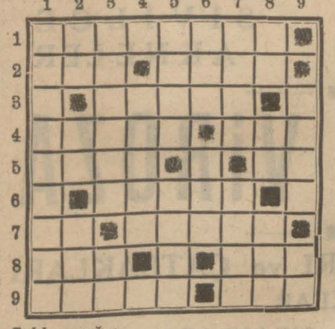

Soldan sağa:

1 — Kudreti çok. 2 — Bayağı, yüksek hareket tarzı. 3 — Bir erkek ismi. 4 — Anlatma, bir yemiş. 5 — Yuva, nota. 6 — Daima var olacak olan. 7 — Hayret edatı, bir işi çevirme. 8 — Kabile, ıstırab. 9 — Köylünün en kıymettar şeyi, rütubet.

Yukarıdan aşağıya:

1 — İstidad, 2 — Bir musiki âleti, nota, bir cins kumaş. 3 — Harabe, bir cins insan. 4 — Güzel san'atlardan birine aid. 5 — Garbi Anadoluda bir kaza, en aşağı ve bayağı. 6 — Yüksekten çıkan ince ses, kara parçalarından. 7 — Mel'un, komşu bir devlet. 8 — Alfabeden iki harf yanyana, bir renk, kraliçe. 9 — Cennetle cehennemin arası, bir soru edatının tersi.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Soldan sağa:

1 — Müttefikler 2 — Uyurken, ada. 3 — Selâm, aslan. 4 — Uket, kela. 5 — Dam, kani. 6 — Eş, ye, 7 — Miyar, zaman. 8 — Er, raza, ara. 9 — Lemis, had. 10 — Et, sademe. 11 — Bid, ta, öz.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Musademeler. 2 — Üye, aşiret. 3 — Tulum. 4 — Trak, farisi. 5 — Ekmek, rasad. 6 — Fe, tay. 7 — İna, nezahet. 8 — Ski, ama. 9 — Lâle, amade. 10 — Edabyar. 11 — Rana, anasız.

Ankara Borsası 17/5/940

			Açılış	Kapanış
Londra	1	Sterlin	5.2375	5.24
Nevyork	100	Dolar	161.75	162.—
Paris	100	Frank	2.9647	2.9647
Milano	100	Liret	8.2475	8.2525
Cenevre	100	İsv. Fr.	29.26	29.2750
Amster.	100	Florin	—	—
Berlin	100	Rayişm.	—	—
Brüksel	100	Belga	—	—
Atina	100	Drahmi	0.97	0.97
Sofya	100	Leva	1.9850	1.9850
Prag	100	Çek K.	—	—
Madrid	100	Peçeta	13.605	13.61
Varşova	100	Zloti	—	—
Budap.	100	Pengö	29.8275	29.84
Bükreş	100	Ley	0.6225	0.625
Belgrad	100	Dinar	3.85125	3.8525
Yokoha.	100	Yen	38.0675	38.085
Stokho.	100	İsveç K.	30.9925	31.005
Moskova	100	Ruble	—	—

ESHAM ve TAHVİLÂT

1938 % 5 ikrami.	19.—	19.—

Takas primleri

Takasın nev'i	İthalât	İhracat Hazır	İhracat Alivre
Entersanjabl	56	45	44
İngiltere	56	40	39
Belçika	70	47	46
Holanda	66	41	40
İsveç	53	50	48
Fransa	56	40	39
İsviçre	70	40	39

İhracat primleri % 100 kıymet üzerinden hesab edilmiştir.

DİVRİKTE
Rıza Arslan Kitabevi
Bilûmum gazeteler bayii

HALKEVLERİNDE

19 mayıs bayramı programları

Beyoğlu Halkevinden:

19 mayıs spor ve genclik bayramı kutlama komisyonunca kabul edilen Beyoğlu Halkevi spor müsamere programı: Tepebaşı bahçesinde.

1 — Ev azaları, Evimize mensub ve Evimizde çalışan sporcu gencler saat 15 te yürüyüş kolu halinde Ev merkezinden hareket ederek Tepebaşı - Galatasaray - Taksim yolunu takiben Taksime gidilerek Atatürk abidesine çelenk koyacaktır. Yürüyüş koluna Şehir bandosu iştirak edecektir.

2 — Yürüyüş kolu Taksim - Galatasaray - Tepebaşı yolunu takiben saat 15.30 da Tepebaşı bahçesine avdet edecektir.

3 — İstiklâl marşı.

4 — Kısa bir nutuk (Ev reisi Ekrem Tur tarafından).

5 — Müzikli jimnastik (Bayan sporcular tarafından).

6 — Umumî jimnastik (Erkek sporcular tarafından).

7 — Plâstik danslar (Bayanlar tarafından).

8 — Akrobatik hareketler (Erkekler tarafından).

9 — Plâstik yeni bir dans (Bayanlar tarafından).

10 — Kılıc - kalkan (Erkekler tarafından).

11 — Eskrim, boks, güreş (Bayan ve erkekler tarafından).

12 — Muhtelif millî sporlar (Bayan ve erkekler tarafından).

13 — Sporculara mükâfat tevzii.

14 — Sporcular yürüyüş kolu nizamına girecek, davetlileri selâmlıyarak Ev merkezine avdet edeceklerdir.

Davetiyeler Beyoğlu Halkevi tarafından dağıtılmıştır. Davetiyesi olmıyanların, yerin ademi müsaadesine binaen kabul edilemiyeceklerini teessür ve itizarla arzeyleriz.

YENİ ESERLER

Pratik Torna, Freze ve Tesviyecilik

Yazan: Feyzi Bulman

İnkılâb kitabevinin Teknik serisinde neşrettiği Pratik torna, freze ve tesviyecilik adlı kitabını bütün teknisyenlere tavsiye ederiz. Fiatı 100 kuruştur.

Umumî Teknoloji

Pazan: Cevdet Pamir

Makine imalât ve inşaatında kullanılan bilûmum malzemenin menşelerile istihsal usullerinden ve istimal yerlerinden bâhis, memleketimizde ilk defa neşredilen bir eserdir. Fiatı 75 kuruş, satış yeri İstanbul İnkılâb kitabevi.

YENİ ADAM
Sahibi
İ. H. Baltacıoğlu
No. 281
İÇİNDEKİLER:
Jaques Copeau'ya açık mektub (İsmail Hakkı Baltacıoğlu), Copeau kimdir? (Hüsameddin Bozok), Tek ve bütün Türkiye (İ. H. Baltacıoğlu), Tiyatro anketi (M. Şükrü Erden), Felsefe öğretmenleri kursu (Yunus Kâzım Köni), Carnegie enstitüsünde (Saim Sağlık), Karagöz Ankarada (İ. H. Baltacıoğlu), Sosyoloji metodunun kaideleri (Emile Durkeim), Avukatın kitabı (Reşad Kaynar), Hayatım (İ. H. Baltacıoğlu).
İstanbul - Ankara caddesi
Adalet Han No. 15 - 17

1 LİRA
İdrar tam tahlili
Beyoğlunda Ağacamii karşısında Bursa sokak No. 1, yeni açılan Kimya Lâboratuarında halka kolaylık olmak üzere yalnız (PAZARTESİ) günleri BİR LİRA ücretle idrar tam tahlili yapılmaktadır.
B. TOVEN

NOKTALAMA
YAZIDA KULLANILAN IŞARETLER
Maarif Vekâleti tarafından bütün mekteblere tavsiye edilmiştir.
UÇUNCU TABI
Herkese lâzım 10 kuruş
İSTANBUL - İKBAL KİTABEVİ

Konkasör makinelerinde çalışmış iyi
BİR MAKİNİSTE
İhtiyac vardır. Elindeki bonservislerile birlikte acele Karaköy Palas, kat 5, No. 18 e müracaat edilmesi.

ACELE
Satılık Villa
Göztepe, Tepegöz sok. Asfalt, Çiftehavuzlar, Tramvay durağı, No. 12

Çankırı Belediyesinden:

Belediyemize bir ölçü ve âyar memuru alınacaktır. Taliblerin bu işlere aid ehliyet vesikalarile birlikte 25/5/940 tarihine kadar Belediyemize müracaatleri ilân olunur. (3952)

Millî Saraylar Müdürlüğünden:

1 — Yalova kaplıcalarında Riyaseticumhur köşkü yanında yaptırılacak kâtibiumumilik binasının inşaatı hakkında ilân olunan ve 16 mayıs 1940 tarihinde icrası mukarrer bulunan kapalı zarf usulile eksiltemeye talib zuhur etmemiş olduğundan inşaat arttırma ve eksiltme kanununun (40) ncı maddesi hükmüne göre pazarlıkla yaptırılacaktır.

2 — Pazarlık mayısın yirminci pazartesi günü saat on beşte gene Dolmabahçede Saraylar Müdiriyeti binasında yapılacaktır.

3 — Millî Saraylar Müdürlüğü kalemine müracaat edecek olan talibler avan proje, eksiltme şartnamesi, fennî şartname, keşifname ve mukavelename müsveddesinin birer suretlerini (2,5) lira bedel mukabilinde alabilirler.

4 — Muvakkat teminat (3650) lira (71) kuruştur.
Bu paranın pazarlığın yapılacağı saatten bir saat evveline kadar Malsandığına yatırılmış bulunması lâzımdır.

5 — Pazarlığa girecek olanlar Ticaret Odasına kayıdlı bulunacaklar ve şimdiye kadar başka yerlerde yaptıkları asgari (40-50) bin lira radesindeki inşaat işlerine dair elde ettikleri vesikalarla bu vesikaları göstermek suretile kontrol mimarlığından ayrıca alacakları fennî iktidar şehadetnamesini ve teminat parası makbuzunu muayyen zamana kadar pazarlık heyetine tevdi edeceklerdir. (4092)

Dörtyol Belediyesinden:

Belediyece su ile müteharrik elektrik turbin ve tesisat malzemesi pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin Belediyeye müracaatleri. (3950)

Çankırı Belediyesinden:

Belediyemize elli lira aylık ücretli bir itfaiye âmiri alınacaktır. Taliblerin 25/5/940 tarihine kadar evrakı müsbitelerile birlikte Belediyemize müracaatleri ilân olunur. (3953)

Müjde!
Ankara veya İstanbulda sinemaya elverişli kalabalık bir muhitte muntazam ve güzel bir bahçesi olup da sinema yapmak istiyenler komple son sistem 940 model bütün teferrüatile sinema makinesi ve 1000 kişilik sandalyesile hazırdır. Arzu edenlere kiraya verilir ve yahut ortak iş yapılır. Taliblerin her gün saat 10 dan 12 ye kadar Sirkecide Antalya han 20 numaraya müracaatleri.

GARB CEPHESİ
Fransa, Almanya, Belçika, Felemenk, Lüksemburg ve İsviçre hududları, Maginot ve Siegfried hatları mufassal haritası
Fiatı 20 kuruş.
KANAAT KİTABEVİ

ANAPİYOJEN
Dr. İhsan Sami
İstreptokok, istafilokok, pnömokok, koli, piyosiyaniklerin yaptığı çıban, yara, akıntı ve cild hastalıklarına karşı çok tesirli taze aşıdır.

Dr. Horhoruni
Hastalarını akşama kadar Sirkecide Viyana oteli yanındaki muayenehanesinde tedavi eder.
Telefon: 24131

Diyarbakır Vilâyetinden:

Köyü	Ev adedi	Keşif bedeli	İhale günü		Saati	Teminat % 7,5 miktarı	Şekli münakasa	Tip
Hanakpınar	129	85430.25	5/6/940	Çarşamba	11	6407.27	Kapalı zarf	IX
Köprübaşı	100	64032.00	6/6/940	Perşembe	11	4802.40		
Abbas	100	64581.00	7/6/940	Cuma	11	4842.57		
Salat	100	69476.00	8/6/940	Cumartesi	11	5210.70		
Kerh	100	63125.00	10/6/940	Pazartesi	11	4734.375		
Karaköprü	50	44814.50	11/6/940	Salı	11	3361.08		VIII
Ambar	50	33333.50	12/6/940	Çarşamba	11	2500.02		IX
Karabaş	25	13363.00	13/6/940	Perşembe	11	1002.24		

1 — Diyarbakır Vilâyetinin merkez Bismil ve Çınar kazalarında yapılacak olan ve yalnız kerestesi İskân idaresindeki ambarından verilmek ve diğer bütün işçilik malzemesi mütahhidine aid olup anahtar teslimi şartile yukarıda köy merkezlerile adetleri ve bedeli keşifleri ihale gün ve saatleri yazılan 654 evden yalnız «Karaköprü» beş gözlerdekii 50 evin taş, kârgir ve sekiz tipten olmak ve mütebakisi dokuz tipten kerpiç olarak yapılmak suretile 15/5/940 tarihinden itibaren kapalı zarfla ihale için münakasaya konulmuştur.

2 — İhale günü olarak tayin edilen gün ve saatler yukarıda gösterildiği veçhile ihaleler Diyarbakır İskân Müdiriyetinde müteşekkil Komisyonca yapılacaktır.

3 — Taliblerin o güne kadar ihale kanununda muayyen ve kabule şayan olan % 7,5 miktarındaki teminatlarile teklif mektublarının ayrı ayrı zarflar içine koyarak diğer bir tek mazruf ile «bilûmum şeraiti okuyarak % şu kadar tenzilâtla kabul ettiğini» imza edip makbuz mukabilinde Komisyon Reisine tevdi edilecektir. Adresler gayet açık ve sarih olmalıdır.

4 — İhale günü saat ondan sonra getirilecek teklifnamelerle postada teahhur etmiş olan mektublar kabul edilmez.

5 — Plân, şartname ve tafsilât resimlerini görmek isteyenler her gün İskân İdaresine müracaatle izahat alabilirler. Örneklerini isteyenler kanunda muayyen bedellerini vermek suretile alabilirler. Taliblerin bu müddet zarfında müracaatleri ilân olunur. (4027)

Tekirdağ İskân Müdürlüğünden:

1 — Tekirdağ Vilâyetinin Çorlu kazasında İstanbul - Edirne asfalt yolunun 115 + 200 kilometresinde 127, Muradlı nahiyesinin Kırkkepenekli köyünde 112, Yukarısevindiklide 22, Aşağısırtta 32, ve Balabanlıda 70, Tekirdağ Vilâyeti merkez kazasının Banarlı nahiye merkezinde 39, Osmanlı köyünde 13, Karacamuradda 10, Müsellim köyünde 30 ve Kepenekli köyünde 45 olmak üzere 430 aded tip XI kerpiç ve 70 aded tip X kârgir ki cem'an 500 aded göçmen evi inşa ettirilecektir.

2 — İnşaatın tahmin edilen bedeli 138,986 lira 13 kuruştur.

3 — Muvakkat teminat 8199 lira 30 kuruştur.

4 — Eksiltme 3/6/940 pazartesi günü saat 15,30 da Tekirdağ İskân Müdürlüğünde müteşekkil Komisyon marifetile ve kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Keşif hulâsa cetvelleri, şartname, plân vesair evrak 6 lira 95 kuruş bedel mukabilinde her zaman Tekirdağ İskân Müdürlüğünden alınabliir.

6 — Teklif mektubları yukarıda yazılı eksiltme saatinden bir saat evveline kadar Komisyon Başkanlığına tevdi edilmiş bulunmalıdır. Postada vaki teahhurlardan dolayı mes'uliyet kabul edilmez.

7 — Talib olanların bu ve buna mümasil 75000 liralık iş yapmış olduklarına dair vesika ibraz eylemeleri mecburidir.

Isteklilerin vesikalarını hâmilen tayin edilen gün ve saatte müracaatleri ilân olunur. (4085)

SEHHAR ve CAZİBE TENİ'ni NASIL MUHAFAZA EDİYOR?
10 senelik izdivacdan sonra

Her kadın - hatta 40 tan yukarı olanlar bile - açık, taze ve kusursuz bir tene, genc kızların bile iftihar edebileceği nermin ve yumuşak bir cilde malik olabilirler. Bunu, Tokalon ile tedavi, - günde 3 dakika - 10 günde garanti edebilir.
Her akşam yatmazdan evvel cild unsuru olan pembe renkteki Tokalon kremini kullanınız. Terkibinde Vinaya Üniversitesinin meşhur bir profesörü tarafından keşif ve «BİOCEL» tabir edilen kıymetli genclik cevheri vardır. Siz uyurken cildinizi beşler ve gençleştirir. Buruşuklukları giderir. Her sabah da yağsız beyaz renkteki Tokalon kremini kullanınız. Siyah benleri eritir ve açık mesameleri sıklaştırır ve cildi yumuşatıp gençleştirir. 10 gün zarfında müşmir bir netice elde edeceksiniz.

Mide, barsak ve iç hastalıkları muayenehanesi
Dr. Y. Hallacyan
Taksim (Eski Talimhanede) Abdülhak Hâmid caddesi, Sabiha apart. No. 12, daire No. 4

T. C. Ziraat Bankası Sivrihisar Ajansından:

Borçluların adresi ve ikamet mahalli: Eskişehirin İhsaniye mahallesinde mukim Rusçuklu Kadir oğlu Rifat ve Bitlisin Taş mahallesinden olup Polatlının Cumhuriyet M. mukim Sadık karısı Gevher.

İpotekli gayrimenkulün bulundutu mahal	Köyü	Mevkii	Miktarı Dönüm	Zira	Tapu senedinin No.	Cinsi	Muhammen kıymeti Lira	K.	HUDUDU
Sivrihisar	Tatarçiftiliği	Deveboyunu	5		1	Çayır	1	13	Ş. Mehmed O. Abdullah G. Sakarya Ş. Mehmed O Abdullah C. Sakarya.
»	»	Değirmenözü	6		2	»	1	37	Ş. Abdullah G. Fatma Ş. Kızviranlı Osman; C. Ahlat
»	»	»	10		3	Tarla	2	29	Ş. ve G. ve C. Hark Ş. Bayi İsmail Ef.
»	»	»	10		4	»	2	29	Ş. Bayi İsmail Ef. Gar. Emine Ş. Köprü C. Hark
»	»	»	10		5	»	2	29	Ş. Emine G. Hark Ş. İsmail Ef. C. Hark
»	»	»	10		6	»	2	29	Ş. Hark G. Fatma Ş. Şevket, C. yine Fatma
»	»	»	70		7	»	9	16	Ş. Şevket G. Deli Kocanın Kolak Ş. Sakarya ve köprü C. sahibi sened
»	»	»	3		8	»		67	Ş. Hali G. Hark Ş. Emine C. Hark
»	»	Kışla	1		9	Çayır		23	Ş. Hark G. Abdullahın İsmail Ş. Sazlık C. Emine
»	»	Harkaltı	15		10	Tarla	412	20	Ş. Hacı Kigork G. Yol Ş. Hacı Muhis O. Boğos. C. Hark
»	»	Köyönü	4		11	»		93	Ş. Hacı Muiz O. Boğos G. Abdullah O. İsmail ve Kasım veresesi Ş. Sazlık C. Abdullah
»	»	Değirmenözü	15		12	»	3	43	Ş. Emine G. ve Ş. Şevket C. sahibi sened
»	»	»	25		13	»	5	05	Ş. Değirmen harkı G. Şevket Ef. Şi. sahibi sened C. Hark.
»	»	Karabend	11		14	»	2	50	Ş. Şevket Ef. çayırı G. Emine Ş. Hali C. Şevket
»	»	Harkaltı	20		15	»	366	40	Ş. Kışla G. mahdumlar ve sıcak biraderleri Ş. Sadık ağa C. Hacı Muis O. Boğos
»	»	»	30		16	»	274	80	Ş. kışla tabir olunan taşlık mahal G. Gazel Ş. yol C. Uhannis
»	»	»	10		17	»	274	80	Ş. Sadık ağa G. Sadık ağa Ş. Sazlık C. Hark.
»	»	»	6		18	»	110	00	Ş. Fatma G. Gazel Ş. Yol C. Yol.
»	»	»	2		19	»	36	64	Ş. Örenlik G. Sahibi sened Ş. Bayram O. İsmail C. Yol.
»	»	Köyaltı	6		20	»	165	00	Ş. Fatma G. Şevket Ş. Hacı Kuuk C. Yol
»	»	»	4		21	»	109	80	Ş. Kazel G. Musa O. Veli Ş. Kışla C. Hark ve Bayram O. İsmail.
»	»	Harkaltı	4		22	»	109	80	Ş. Fatma G. ve Ş. Kigork C. Hark.
»	»	»	4		23	»	109	80	Ş. Yol G. Değirmen harkı Ş. Değirmen C. Sadık ağa.
»	»	Devebayırı	30		24	Çayır	6	86	Ş. Hali G. Hulantalı çayırı Ş. Sakarya C. Yol
»	»	Balıkkayası	110		25	»	25	00	Ş. Veli Kocanın Kolak G. Göl ada Ş. Sakarya C. Sadık ağa
»	»	Devebayırı	9		26	»	2	06	Ş. Hacı Muis O. Boğos G. Yol Ş. Sakarya C. yol
»	»	»	18		27	»	4	12	Ş. Sakarya G. Bayram O. İsmail Ş. Sakarya C. yol
»	»	Harkaltı	25		28	Tarla	687	00	Ş. Hark G. ve Ş. Değirmen harkı C. Mahmud.
»	»	Değirmenözü	25		29	»	5	06	Ş. Yol G. Değirmen harkı Ş. Şevket Ef. C. Su harkı
»	»	»	20		30	»	4	58	Ş. Hacı Muis O. Boğos G. Şevket Ef. Ş. Uhannis itamı C. Çatal hark
»	»	Pınarbaşı	20		31	»	4	58	Ş. Hark G. Sazlık Ş. Hacı Kigork C. Zabtiye Mehmed veresesi.
»	»	Değirmenözü	13		32	Çayır	2	95	Ş. Karaca Viranlı İbrahim G. Su harkı Ş. Sakarya C. Değirmen
»	»	Harkaltı	4		33	Tarla	73	20	Ş. Hacı Muis O. Boğos G. İsmail Ef. veresesi Ş. Abdullah O. İsmail C. Sadık ağa
»	»	»	12		34	»	330	00	Ş. Süleyman kerimesi Emine G. İsmail Ef. Ş. Sakarya C. Hark
»	»	»	7		35	»	192	36	Ş. Hark G. Sazlık Ş. Hacı Muis G. Boğos C. Sahibi sened
»	»	»	5		36	»	137	40	Ş. Kazel G. Sahibi sened Ş. Sahibi sened C. Hark
»	»	»	5		37	»	137	40	Ş. Kazel ve biraderi G. Kazel Ş. Bayram O. İsmail çayırı C. Hark
»	»	»	7		38	»	192	36	Ş. Macak biraderi G. Bayram O. İsmail Ş. Sazlık C. Hark
»	»	»	2		39	»	54	96	Ş. Abdullah O. İsmail G. Kazel Ş. Veli C. Hark
»	»	»	15		40	Çayır	137	50	Ş. Sakarya G. Kışla Ş. Sakarya C. Azmak
»	»	»	15		41	Tarla	412	50	Ş. İsmail Hakkı Ef. G. Macak biraderleri Ş. Abdullah O. İsmail C. Hark
»	»	»	15		42	»	412	50	Ş. Yol G. Macakbiraderleri Ş. Abdullah O. İsmail C Hark
»	»	Köyiçi		100	43	Hane yeri			Yemini Musa O. Veli yesari Koca misak arkası harman yeri ve Hacı Bekir kerimesi Fatma önü yol.
»	»	»		100	44	»			Yemini Hali yesari Abdullah O. İsmail arkası önü yol
»	»	»		225	45	» arkası			Ş. Hali G. Bayram O. İsmail Ş. ve C. hark
»	»	»		3500	46	»			Etrafı erbaası hali
»	»	»		16400	47	»			» » »
»	»	»		150	48	Değirmen yerinin nısfının 410 da 66 sı			Yemini ve yesari ve arkası Sadık ağa tarlası önü tariki âmi
»	»	Ali bağında	5		49	Ağıl yeri	1	13	Ş. Kanlıca G. Orta su başı Ş. Hark C. Düden
»	»	İnikdere	2		50	Ağıl yeri ve ebniyesi		45	Etrafı erbaaşı hali
»	»	İlyaspaş	9		51	Çayır	1	85	Ş. Ömer O. Çayırı G. Hamza Ş. Yol C. Sakarya
»	»	Köyiçi		1000	52	Hane			Yemini yol yesari Ohabin arsası arkası ve önü yol
»	»	Pınarbaşı	10		53	Tarla	2	30	Ş. Hark G. Sazlık ve bataklık Ş. Ali C. Hark
»	»	İnkaya	1		54	Ağıl yeri		22	Etrafı erbaaşı hali
»	»	Köyönü	10		55	Tarla	2	30	Ş. G. Yol Ş. Hali C. Hark
»	»	»	10		56	»	2	30	Ş. Sadık ağa G. Hark Ş. Ve C. Hark
»	»	»	5		57	»	1	15	Ş. Ali G. Kazel Ş. İsmail C. Hark
»	»	»	6		58	»	1	38	Ş. Veli G. Hark Ş. Kazel C. Hark
»	»	Harkaltı	10		59	»	183	20	Ş. Veli G. Abdullah Ş. Veli C. Kazel
»	»	»	8		60	»	219	90	Ş. Kazel ve Bayram G. Abdullah ve tarik. Sazlık C. Hark ve Kazel
»	»	»	3		61	»	27	50	Ş. Veli G. Kazel Ş. Sazlık C. Bayram
»	»	»	8		62	»	219	90	Ş. Ali G. Veli ve Bayram Ş. Sazlık C. Hark
»	»	Devebayırı	8		63	»	1	85	Ş. Sadık ağa G. İsmail Ş. Sazlık C. Hark
»	»	Parsak	8		64	Çayır	1	85	Ş. ve G. Sazlık Ş. Sakarya C. Sakarya
»	»	Bacakaya	1		65	Ağıl yeri		22	Etrafı erbaası hali
»	»	Köyde		680	66	Hane arkası			Yemini Kazel yesari ve arkası hali önü yol

Borçlarını vadesinin gecikmesine ve yapılan tebligata rağmen ödemiyen eşhasın hudud ve evsafları yukarıda yazılı, bankamıza birinci derece ve sırada ipotekli gayrimenkulleri 3202 sayılı kanuna tevfikan bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya çıkarılmış ve şartnameleri 13/5/940 tarihinde bankamız kapısına asılmıştır. İhaleleri 27/6/940 tarihine tesadüf eden perşembe günü saat 14 te bankamızda yapılacaktır. Pey parası sürülen peyin yüzde yedi buçuğudur. Arttırma bedeli bankamız alacağını karşılamadığı veya haddi lâyık görülmediği takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak şartile arttırma on beş gün uzatılacak ve 12/7/940 tarihine tesadüf eden cuma günü aynı saatte ihale olunacaktır. Satış peşin olduğu gibi müşteri vade ile almak istediği takdirde müzayede bedelinin dörtte birini peşinen ödemek suretile bakiyesi gayrimenkulün ipoteği mukabilinde beş senelik vadeli ikraza kaydedilecektir. Kat'i ihaleyi yaptırıp yaptırmamakta bankamız muhtar olduğu gibi kat'i ihaleye kadar borclular borclarını tamamen öderlerse muamele fesih ve iptal olunacak, müşteri ise pek akçesini geri almaktan başka hiç bir suretle hak iddiasında bulunmıyacaktır. Bankamızdan başka ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların bu gayrimenkuller üzerindeki haklarını, hususile faiz ve masrafa dair iddialarını evrakı müspitelerile birlikte 20 gün içinde bankamıza bildirmeleri, aksi takdirde hakları Tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından haric kalacakları ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin bankamıza müracaatleri ilân olunur. (4102)

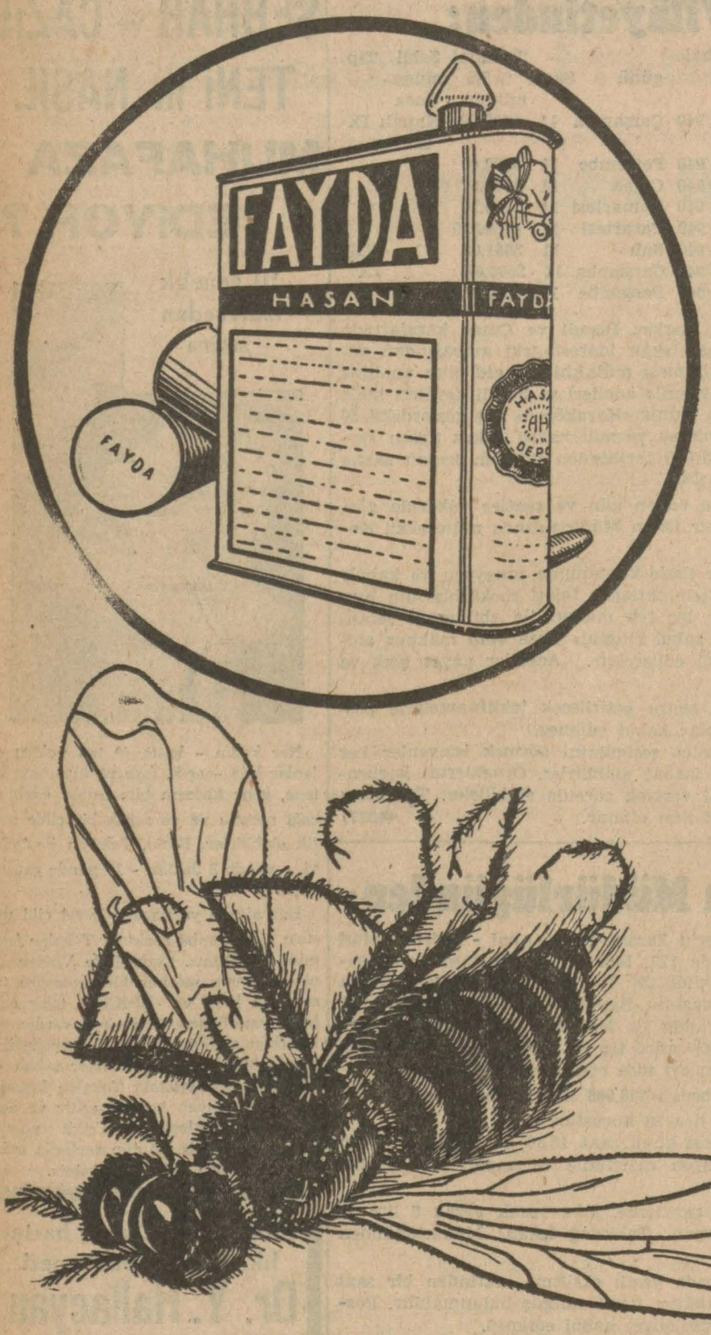

HAŞARAT CANLANIYOR YUVALARINI

FAYDA

ile tahrib ve imha ediniz.

Sinek, tahtakurusu, güve, bit ve bütün haşaratı bir saniyede itlâf eder. Kokusu lâtif ve sıhhidir.

Piyasada adi gazi boya ve naftalin ile karıştırarak Fayda yerine veya haşaratı öldürücü mayi diye satıyorlar. Dikkat ediniz ve bilmediğiniz uydurma Avrupa markalarını almayınız.

Ufak 20 - Orta 35
Büyük 55 kuruştur.

HASAN DEPOSU

Güzel Olmak için

Her şeyden evvel sıhhatli ve parlak bir tene, lekesiz ve düzgün bir cilde malik olmak lâzımdır.

KREM PERTEV

Sizin de cildinizi güzelleştirir, guddelerini besliyerek canlandırır.

40 senelik bir tecrübe mahsulü olan KREM PERTEV tertib ve yapılış tarzındaki incelik dolayısile, tenin fazla yağlanmasına mani olur. Yağsız olarak hususî tüp ve vazolarda satılır.

Bina İnşaatı İlânı

Balıkesir P.T.T. Müdürlüğünden:

1 — Edremidde inşe edilecek P.T.T. binası kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.
2 — Bu işin keşif bedeli (34016) lira (11) kuruş olup muvakkat teminat miktarı 2551) lira (21) kuruştur. İhale 21 mayıs 940 pazartesi günü saat 15 te Balıkesir P.T.T. Müdürlüğü binasında teşekkül edecek Komisyonda yapılacaktır.
3 — Bu işe aid:
A) Projeleri,
B) Fiat bordrosu, mesaha cetveli, keşif hulâsasını,
C) Fennî ve hususî şartnameleri,
İsteyenler Balıkesir P.T.T. Müdürlüğünden (170) kuruş bedel mukabilinde alabilirler.
4 — Taliblerin ihaleden en az sekiz gün evvel bu işe benzer yirmi bin liralık işi bir defada başardıklarına dair referanslarile bulundukları yer valiliklerine müracaat ederek alacakları ehliyet ve Ticaret Odası vesikalarını ve kanunî muvakkat teminat veya banka mektubunu muhtevi zarflarını 21 mayıs 940 pazartesi günü ihaleden bir saat evvel yani saat 14 te Eksiltme Komisyonuna vermiş olmaları lâzım geleceği ilân olunur. (3534)

Akhisar Belediyesinden:

1 — Bedeli muhammeni 750 lira olmak üzere 300 metrelik rekorlu hortumun açık eksiltme suretile mübayaasına karar verilmiştir.
2 — İhale 20/5/940 pazartesi günü saat 15 te ihale olunacaktır.
3 — İsteklilerin her gün Akhisar Belediye kalemine müracaat etmeleri ilân olunur. (3702)

Gazianteb Belediyesinden:

Beton Yol Yapılacak

1 — Eksiltmeye konulan iş: Atatürk bulvarı beton şose inşasıdır. Keşif bedeli: «29111» liradır.
2 — Eksiltme 10/6/940 pazartesi günü saat 15 te Belediye salonunda kapalı zarf usulile yapılacaktır.
3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 150 kuruş mukabilinde Gazianteb Belediyesinden alınabilir.
4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin «2183» lira «32» kuruş muvakkat teminat vermeleri ve bu gibi işlere aid müteahhidlik ve sair kanunî vesikaları göstermeleri lâzımdır.
5 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Belediye Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.
Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (3915)

Birinci Umumî Müfettişlikten:

1 — Meşe, dağ kavağı veya bahçe kavağı olmak üzere «5800» aded telefon direğine istekli çıkmadığından 6/5/940 dan itibaren 15 gün müddetle yeniden aynı şeraitle kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
2 — Direklerin yüzde beşi «7-8», gerisi «6» metre tulünde, meşenin tepe muhiti 35, dipten iki metresi 45, dağ kavağı tepe «35-40» diğer muhiti «45-55», bahçe kavağı tepe «40», diğer muhiti «50-60» santimetre olacaktır.
3 — Baykana «950», Mutkiye «2350», Kozluğa «1500» ve Sasona «1000» direk kaza hududları dahilinde gösterilecek yerlerde teslim edilecektir.
4 — Direklerin birincikânun ayı ile mayıs ayı 15 i arasında kesilmiş oldukları vesaikle ispat edilecektir.
5 — Direklerin tahmin olunan bedeli «21350» lira olup, muvakkat teminat «1601.25» liradır.
6 — Mukavele projesile şartnamesi Diyarbakırda Nafıa Müşavirliğinden parasız alınabilir.
7 — İhale 28 mayıs 940 salı günü saat on birde Nafıa Müşavirliği odasında müteşekkil Komisyonca yapılacaktır.
8 — İstekliler 2490 sayılı kanuna uygun olarak hazırlayacakları teklif mektublarını teminat mektub veya makbuzu ve Ticaret Odası vesikasile birlikte saat ona kadar Komisyon riyasetine vereceklerdir. Postada olan gecikmeler kabul edilmiyecektir. (3826)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Kumkapı Ayakiryaki ve Aya elpis kiliseleri ve tahsisatlı mekteb.
Lânga Ayatodori kilisesi ve tahsisatlı mekteb.
Samatya Ayakostantin Analipsis, Ayanikolas, Ayayorgi, Ayaparaskevi ve tahsisatlı mekteb.
Belgrad mahallesinde Panaiya kilisesi.
Altımermerde Panaiya kilisesi.
Edirnekapıda Ayayorgi kilisesi.
Salmatomrukta Panaiya kilisesi ve tahsisatlı mekteb.
Tekirsaray Panaiya kilisesi.
Edirnekapıda Sarmaşık Ayadimitri kilisesi.
Topkapıda Ayanikolas kilisesi.
Eğrikapıda Panaiya kilisesi.
Balat Loncada Ayadimitri kilisesi ve tahsisatlı mekteb.
Balatta Taksirahis kilisesi ve tahsisatlı mekteb.
Loncada Balino kilisesi.
Çarşambada Potira Ayayorgi kilisesi.
Fenerde Kiremid mahallesinde Muhliyo Panaiya kilisesi.
Cibalide Ayanikola kilisesi ve tahsisatlı mekteb.
Balıklı Rum hastanesi kız ve erkek yetimhaneleri.
Yeşilköy Ayastefanos Ayazma ve mezarlık ve tahsisatlı mekteb.
Bakırköy Ayayorgi Ayazması, mezarlık ve tahsisatlı mekteb.
Fenerde Patrikhanenin Kotedral Ayayorgi kilisesi.
Ayatrapi ve Vefa ve Vlâherna Ayazmaları.
Fener Yuvakimion kız lisesi.
Fenerde büyük Rum erkek lisesi.
Fenerde Mersali ilk mektebi.
Sirkecide ilk Rum mektebi.
Yedikule Ermeni hastanesi.
Balat kilisesi, mektebi. Edirnekapı.
Kumkapı Sürp Harutyun kilisesi ve mektebi.
Kumkapı Patrik Meryemana kilisesi ve mektebi.
Gedikpaşa kilisesi, mektebi.
Samatya Sulumanastır.
Eyüb Babahaydar.
Eyüb Aşağı mahalle Sürp Azvazazin kilisesi.
Narlıkapı Sürp Ohannes kilisesi.
Topkapı Sürp Mikagos kilisesi ve mektebi.
Kumkapı Dırasular vakfı.
Yeşilköy İstepanos kilisesi.
Bakırköy kilisesi, mekteb ve kabristan.
Yenikapı kilisesi, mekteb.
Balat Musevi hastanesine bağlı vakıflar.
Hahamhaneye bağlı vakıflar.
Balat Cemaatine bağlı vakıflar.
Balat Cemaatine bağlı vakıflar.
Sirkeci Cemaatine bağlı vakıflar.

Mıntakamız dahilinde adları yukarıda yazılı azlık vakıflarının tek mütevellileri yeniden tayin olunacağından bu müesseselerin idare ve temsil vazifelerini mevcud kanun ve nizamlar uyarınca deruhte etmek isteyenlerin 3/6/940 pazartesi günü akşamı sonuna kadar birer istida ile Çemberlitaşta İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğüne müracaat etmeleri ve Vakıflar nizamnamesinin 37 nci maddesinde yazılı vesikaları da bilâhare gazetelerle tayin olunacak imtihan günü getirmek üzere şimdiden hazırlamaları lüzumu ilân olunur. (4091)

Devlet Denizyolları işletme U. M. ilânları

19 Mayıs Bayramı Münasebetile Yapılacak İlâve Seferleri

19 mayıs 940 pazar günü saat 10 da Kadıköy Stadında yapılacak Spor bayramı törenine gideceklere kolaylık olmak üzere Köprüden Kadıköyüne kalkacak 8.30, 9.00 ve 9.30 esas seferlerine ilâveten 8.45, 9.15 ve 9.45 te munzam seferler tahrik edilecektir.
Dönüş için de törenin hitamına rastlıyacak saatlerde keza Kadıköyünden Köprüye esas seferlere ilâveten munzam seferler kaldırılacaktır (4107)

Elektrik Saati Münakasası İlânı

Bursa Belediyesinden:

250 aded elektrik saati açık eksiltme suretile alınacaktır. Muhammen bedelleri 1977 lira 50 kuruştur. Eksiltme ve ihalesi 30/5/940 perşembe günü saat 16 da Belediye binasında yapılacaktır. Vermek isteyenler şartnameyi her iş günü ve saatinde Belediye Muhasebesinde görebilirler «İsteyenlere şartname sureti gönderilir».
Eksiltmeye girmek isteyenler 149 liralık teminatlarını Bursa İş Bankasına yatırarak alacakları makbuzlarile veya banka mektublarile birlikte münakasa saatinden önce Belediyede Komisyon odasına gelsinler. (4094)

KAN ÇIBANLARI
TIRAŞ YARALARI
ERGENLİKLER
VİROZA

VİROZA
ARPACIK
SİVİLCE
AKNELER

DOLAMA
ŞİRPENÇE
PİYODERMİT
VİROZA

MEME İLTİHABLARI ve ÇATLAKLARI
HER TÜRLÜ YANIKLAR
KONJEKTİVİT ŞARK ÇIBANLARI
KOLTUK ALTI ÇIBANLARI

VİROZA PATİ EN ERKEN ve EN EMİN TEDAVİ EDER.
POLİVALAN ve POLİMİKROBİYEN AŞI

Balıkesir Valiliğinden:

1 — Balıkesir - Kepsut yolunun 25 + 000 ci kilometrelerindeki «SİMAV - KEPSUT» köprüsünün inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.
2 — Keşif bedeli «19487» lira «3» kuruştur. Muvakkat teminatı da «1471» lira «53» kuruştur.
4 — Bu işe aid bilûmum evrak her gün Balıkesir Nafıa Müdürlüğünde görülebilir.
5 — Eksiltme «30 mayıs perşembe günü saat «16» da Balıkesir Nafıa Müdürlüğünde müteşekkil Komisyonda yapılacaktır. İstekliler zarflarını ihale saatinden bir saat evvel mezkûr Komisyona vermiş olacaklardır.
6 — Muvakkat teminatlarını Balıkesir Malsandığına yatırdıklarına dair makbuz veya bu miktar şayanı kabul banka mektubu ve ihale tarihinden sekiz gün evvel Vilâyete müracatle alacakları ehliyet ve Ticaret Odası vesikalarile teklif mektublarını ihtiva eden zarfa koyarak mezkûr zarfları 2490 sayılı kanunun hükümleri dairesinde tanzim ve imza etmiş olarak yukarıda bildirilen gün ve saatte Eksiltme Komisyonuna müracaat edeceklerdir.
7 — Postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez. (3808)

Devlet Demiryolları işletme U. M. den:

Aşağıda yazılı iki kalem moloz taşı ayrı ayrı münakasaya konmuştur. Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları hizalarında yazılıdır. Eksiltme 31/5/940 cuma günü saat 11 de Sirkecide 9. İşletme binasında A. E. Komisyonu tarafından yapılacaktır. Kapalı zarf usulile yapılacak olan bu münakasaya iştirak etmek isteyenlerin aynı gün saat 10 a kadar kanunî vesaik ve teminatlarını ihtiva edecek olan kapalı zarflarını Komisyona vermeleri lâzımdır. Şartnameler parasız olarak Komisyondan verilmektedir. (4029)

			Muhammen bedel	Muvakkat teminat
Klm. 27 ocağından	5000	m3	6000 L.	450 L.
Muradlıdan	5000	m3	6750 L.	508,25 L.

Hububat ve Un Nakliyatına Tenzilât

Hububat, un ve diğer zahirelere mahsus 9 No.lı tarife üzerinden hububat ve un nakliyatına ayrıca tenzilât yapılmıştır.
Tarifenin bazı münasebetlere aid ücretleri değiştirilmiştir.
Bu hususiaki tarife 16/6/940 tarihinden itibaren tatbik edilecektir. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. «2334» (4096)

Muhammen bedeli 3000 lira olan 500 aded şofaj irtibat başlığı, 200 aded «Y» şeklinde şofaj irtibat orta rekoru, 20 aded şofaj boşaltma musluğu, 1000 aded şofaj irtibat hortumu bileziği ve 500 aded lâstik boru raptiyesi (5/6/1940) çarşamba günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki Komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.
Bu işe girmek isteyenlerin (225) liralık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar Komisyona müracaatleri lâzımdır.
Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (4111)

Mensucat fabrikalarından döküntü halinde çıkan, «iplik, kıtık vesair mensucat kırıntılarile kıtık halindeki pamuk kırıntıları» tam vagonla nakledilmek üzere en az vagon tonajının yarısı üzerinden ücret tediye edilmek şartile tenzilât yapılmıştır. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. «2338» (4095)

Tuzla içmeleri

1 Haziranda açılacak ve Trenleri de işleyecektir.

Bursa Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: (Bursa - Karacabey yolunun 59 + 000 kilometresindeki Uluabad köprüsünün ahşab olarak yeniden inşası) olup keşif bedeli 16,000 liradır.
2 — Eksiltme 6/6/940 perşembe günü saat 16 da Bursa Nafıa Müdürlüğü Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
3 — Bu işe aid hulâsai keşif, ölçme cetveli, proje, fennî, hususi kapalı zarf usulile eksiltme, bayındırlık işleri genel şartnamelerile mukavele projesi Nafıa Dairesinde görülebileceği gibi seksen kuruş mukabilinde birer örnekleri alınabilir.
4 — Eksiltmeye girebilmek için 1200 lira muvakkat teminat vermeleri, üçüncü maddede yazılı evrakı kabul ve imza etmeleri, bu inşaatı yapabileceklerine dair ehliyet vesikası (bu vesika ihale gününden evvel Bursa Vilâyetine müracaat edilerek Nafıa Müdürlüğünden alınacaktır.) Ticaret Odasına kayıdlı olduğuna dair 940 yılı varakasile birlikte teklif mektublarını 2490 sayılı kanunun hükümleri dahilinde hazırlayıp 6/6/940 perşembe günü saat 15 e kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri ilân olunur.
Postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez. (4040)

İstanbul Defterdarlığından:

Kasımpaşa Maliye Şubesinde ölü Aleksandır veresesine noksan tarh edilen veraset vergisinden ötürü yapılmakta bulunan tahkikat dolayısile müdafaasının alınmasına lüzum görülen mezkûr Şube eski Tahakkuk Başmemuru Suduri Bakırköyündeki adresini terkle yeni adresini bildirmemiş ve yapılan araştırmada bulunamamış olduğundan müdafaa hakkını kullanmak üzere Hukuk Usulü Mahkemeleri kanunun 141 inci maddesine tevfikan tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. (4087)

Daktilo Aranıyor

Başvekâlet Umumî Murakabe Heyetinden:

Başvekâlet Umumî Murakabe Heyetince müsabaka ile fransızcayı sür'atli yazan bir daktilo alınacaktır.
Fransızcadan başka lisan bilenler tercih olunurlar. Ücret gösterilecek liyakate göre tesbit edilecektir.
Müsabaka imtihanı 23 mayıs 940 perşembe günü saat iki buçukta Murakabe Heyetinde yapılacaktır. Talib olanların bir istida ile Heyet Reisliğine, daha fazla malûmat almak isteyenlerin de Heyet Muhasebeciliğine müracaatleri. «2254» (3998)

Antalya İlbaylığından:

1 — Antalya - Manavgat yolunun 46-|-000—54-|-000 kilometreleri arasında 6400 metre mikâbı kırma taş ihzarı işi 17280 lira keşifli bedel üzerinden 1/6/340 cumartesi günü saat on bire kadar kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.
2 — Teklif mektublarının 2490 sayılı kanunun 32 nci maddesi tarifatı dairesinde ve ehliyet vesikasile birlikte aynı günde saat ona kadar İdarei Hususiye binasında toplanacak olan Daimî Encümen Reisliğine teslim edilmesi lâzımdır.
3 — Muvakkat teminat miktarı 1296 liradır.
4 — İşin bitme tarihi 940 ağustos sonudur. İsteyenler şartname ve saireyi Encümen Bürosunda görebilirler. (3667)

İstanbul Belediyesi ilânları

Darülaceze müessesesi için lüzumu olan 15 kalem muhtelif erzak 2490 numaralı kanunun 40 ncı maddesinin son fıkrasına göre pazarlıkla satın alınacaktır. Tahmin bedeli 5900 lira 40 kuruş ve ilk teminatı 442 lira 53 kuruştur.
Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 20/5/940 pazartesi günü 14 te Daimî Encümende yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları ve 940 yılına aid Ticaret Odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. (4114)

KANZUK MEYVA TUZU

HER YEMEKTEN SONRA KULLANINIZ SİHHATINIZI KAZANIRSINIZ.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ İSTANBUL BEYOĞLU

Rumelihisarı
NECİB Bey Bağı
Hayvanat Bahçesi
Açılmıştır.
Mükemmel çay, güzel eğlenceler.
Meşrubat 15 Kuruş
İçkiler ucuzdur

Dr. İhsan Sami
BAKTERİYOLOJİ
LÂBORATUARI
Umumî kan tahlilâtı, frengi noktai nazarından Vasserman ve Kahn teamülleri, kan küreyvatı sayılması. Tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, ültra mikroskopi, hususi aşılar istihzarı. Kanda üre, şeker, Klorür, Kollesterin miktarlarının tayini. Divanyolu, No. 113. Tel: 20981

Satılık Takeometre

20 saniyeye kadar veren hassas bir takeometre satılıktır. Kadıköyünde Acıbademde Dörtyol ağzında 31 numaraya tahriren müracaat.

Ticarî muhasebeye vâkıf, daktiloyu iyi yazabilecek, askerliğini yapmış
Bir genc aranıyor
Talib olanlar kendi el yazılarile tercümei hal, varsa bonservis suretleri ve bir fotoğrafile 1513 posta kutusuna 22 mayısa kadar müracaat edebilirler.

Sahib ve Başmuharriri: YUNUS NADİ
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN
Cumhuriyet Matbaası

FOSFARSOL

KAN, KUVVET İSTİHA SURUBU

FOSFARSOL, Kanın en hayatî kısmı olan kırmızı yuvarlacıkları tazeliyerek çoğaltır. Tatlı iştah temin eder. Vücude devamlı genclik, dinclik verir. Sinirleri canlandırarak asabî buhranları, uykusuzluğu giderir. Muannid inkıbazlarda, barsak tembelliğinde, Tifo, Grip, Zatürrieye, Sıtma nekahatlerinde, Bel gevşekliği ve ademi iktidarda ve kilo almakta şayani hayret faideler temin eder.

FOSFARSOL'ün: Diğer bütün kuvvet şurublarından üstünlüğü DEVAMLI BİR SURETTE KAN, KUVVET, İŞTİHA TEMİN ETMESİ ve ilk kullananlarda bile tesirini derhal göstermesidir...

Sıhhat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur